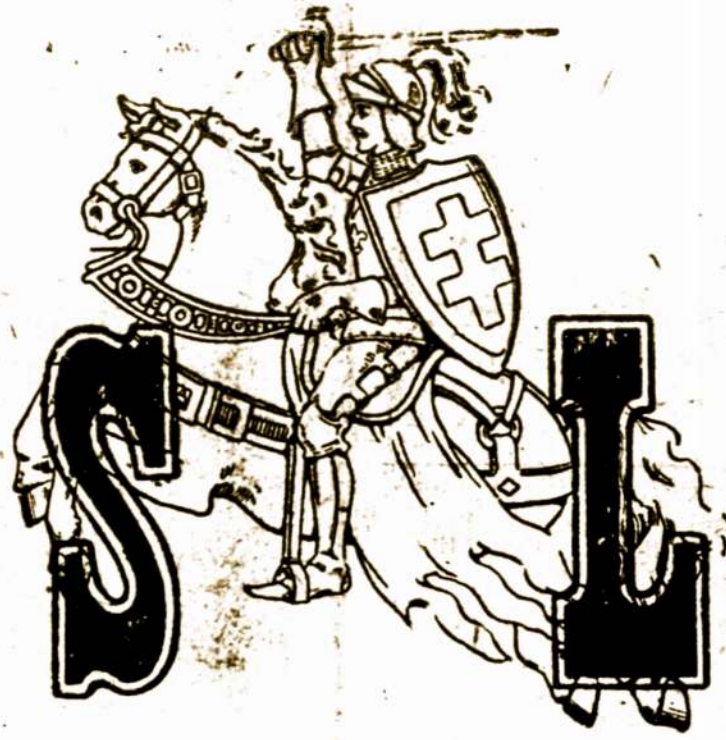

AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

No. 38 Vol. X.

PHONE PARK 6407.

WORCESTER, MASS. 21 d. Rugsėjo (September), 1922

KAINA 5 CENTAI.

10 Metai

LIETUVIAI PROTESTUOJA PRIEŠ LENKUS UŽ LIETUVIŲ PERSEKIOJIMUS. TAUTŲ SAJUNGA VILNIAUS KLAUSIMU DAUGIAU NE UŽSIIMS.

Europai grėsia karė su turkais. Anglija veržiasi neutrališkon zonon prie Dardanelių. Rusija, Francuzija ir Italija Anglijai priešingos. Smirna liepsnose. Turkai rengia krikščionių skerdynes. 2000 krikščionių išžudyta. Popiežius žada važiuot pasivažinėti miesto gatvėse. Fordas uždaro savo fabrikus.

LIETUVIŲ PROTESTAS PRIEŠ LENKUS.

Geneva, Sveicarijoj. Lietuvos atstovai Tautų Lygos posėdyje pakėlė protestą prieš lenkus už persekiojimą lietuvių Vilniaus apyrbėje ir rinkimą ten atstovų į Varšavos seimą. Tautų Lyga skundą ant lenkų pavedė skundų komisijai, bet protestą prieš atstovų rinkimus atmetė, paaiškinant, kad Tautų Lyga daugiau nesikiš į Vilniaus reikalus, nes padėjusi daug darbo tame reikale ir daugiau jo dėt nematanti reikalo.

Aišku dar kartą, kad Tautų Lyga nieko nereiškia ir jos darbai neturi jokios galės, nė vertės.

NAUJAS PAVOJUS DIDESNĖS KARĖS EUROPOJE.

Turkams išvijus grekus iš Azijos Mažosios, Europai grumoją pavojus didesnę karę, nes turkai stengiasi užvaldyt Konstantinopolį ir Dardanelius, kuriuos nuo pasaulinės karės talkininkai laikė savo protekcijoj. Anglija siunčia neutrališkon juoston savo kariumenę, bet jai nepritaria Francuzija nė Italija, gi Rusija žada duot pagelbą turkams. Vokietija irgi turkams simpatizuoja bet dėl savo nusilpnėjimo, pagelbos jiems suteikt negalės.

TURKŲ SKERDYNĖS SMIRNOJ, ŽUVO DAUG KRIKŠČIONIŲ.

London, Anglijoj. Turkai išvydami grekus iš Smirnos, padegė miestą (greičiau jį padegė grekai, iš jo pasitraukdami) ir paskui užtai suvertę bėdą ant krikščionių, surengė jų skerdynes, kurios tęsėsi per 36 valandas. Išžudyta 150,000 (kitos žinios skelbia 250,000) krikščionių. Apart to dar uždaryta 250,000 jaunų moterų ir jos išdalyta tarp turkų kareivių.

RUSIJA NORI TARTIS SU SUV. VALSTIJOMIS.

Moskva, Rusijoj. Rusijos užrubežių ministeris Čičerin pasiantė Berlyno valdžiai raštą, prašant jį įteikt Suvienytų Valstijų valdžiai. Tame rašte prašoma Suvienytas Valstijas tartis su Rusija ir užmegst su ja ryšius atnaujinti oficiališkų ryšių ir pradėt pirklybių, leist įsteigt savo atstovybę ir tokią įsteigt Maskvoje.

Suvienytos Valstijos tą raštą dar negavo, jis galbut laikytas Vokietijoj kokiomis nors pataisoms.

APSUNKINA PERSISKYRUSIEMS PORAVIMĄSI.

Portland, Ore. Atsibuvo čia didis suvažiavimas episkopų bažnyčios dvasiškios, kuriame dalyvavo pora šimtų vyskupų ir daugybė kunigų. Suvažiavime nutarta įvest šioje bažnyčioje tvarką, sulyg kurios bus užginta persiskyrusioms poroms išnaujo poruotis per tris metus. Apart pora rimosi taipgi užginama turėt kokius nors tarp savęs reikalus per tą patį laiką, ir tam praėjus, reikia gaut bažnyčios leidimas išnaujo poruotis.

ATKASE UŽGRIUVUSIUS KASEJUS.

Jackson, Cal. Po daugeliui sunkaus darbo kalant tunelį per uolas ir pavojingus gazus į Argonaut aukso kasyklas, kuriose 27 Rugsėjo užgriuvo 47 darbininkus, prikasta urvas 436 pėdų gilumoj, kuriame visus nelaiminguosius atrasta negyvus. Tuli iš jų susidraske ant savęs drabužius, kiti dar rankose turėjo akmenis ir lentgalius, kuriais jie tvėrė sau užtvartą užtvėnkimui juos troškinančių dumų ir gazų. Pas vieną jų rasta raštelis su užrašu "3 ryto: gazai nemažėja." Kitas turėjo raštelį, ant kurio užrašyta "44" ir daugiau jau ką parašyt nestėngta.

ATSIGULĖ, UŽSIRUKĖ, UŽMIGO IR SUDEGĖ.

Atleboro, Mass. 86 metų amžiaus Martin Hans vėlai vakare nuėjęs gult, užsirikė pypkę, atsigulė ir užmigus jam pypkė išpuolė ir paklodus ir iš to kilo gaisras. Kaimynai pamatę gaisrą ir subėgė jį gesint, atrado Hansą gulintį kiek toliau nuo savo guolio, jau negyva. Jis buvo labai apdegęs ir susikruvinęs, iško sprendžiama, kad jis mėgino gelbėtis, bet buvo jau pervėlu.

NUŽUDYTA KUNIGAS IR CHORO MOKINTOJA.

New Brunswick, N.J. Sodelyje episkopų šv. Jono evangelisto bažnyčios kunigo Hall atrasta lavonas paties kunigo ir jo parapijos choro mokintojos Jokubės Mills. Abudu lavonai atvežta iš

kur nors toliau ir abudu jieturi po kelias žaizdas nuo revolverio kulky. Kas juodu nužudė ir užką, niekas nežino, bet nuožiura puola ant choristės vyro.

VARNOS APGYNĖ BULVES NUO KIRMELIŲ.

Cape May, N. J. Du ukininkai, Harris ir Shave turėjo po keturis akurus žemės užsodinę bulvėmis, iš kurių belaukiant gero derliaus, užpuolė jas ikišiol nematytos žalios kirmėlės, kurios nuėdė bulvių lapus, pradėjo graužtis į šaknis. Ant laimės atsirado pora varnų, kurios apžiūrėję bulves, netrukus parsikvietė apie 300 burį kitų varnų ir visos per dvi dienas dirbo, kol surinko visas kirmėles, ir tuomi išgelbėjo bulves.

VOKIETIJA MOKA UŽVILKTĄ KONTRIBUCIJĄ.

Berlin, Vokietijoj. Vokietijos valdžia pasiuntė Francuzijai ir Anglijai žinią, kad užvilktos kontribucijos, kuri turėjo but išmokėta 15 dienų Rugsėjo, dabar ji gali išmokėt 500,000 svarų sterlingų aukso, gi kitą dalį išmokės kaip greit galmes. Belgijos reikalavimas išmokėt 50 milijonų markių ir gvarancijai sudėt Belgijos bankose 100,000, Vokietijai dabar nėra galim.

NEPRIIMA SIUNTINIŲ GELEŽINKELIO PERVAŽON.

Boston, Mass. Geležinkelis Boston & Albany paskelbė, kad tulam laikui nuspresta nepriimt pervažon kai kurių siuntinių, kurie nėra taip labai reikalingi žmonėms, kad tuomi duot didesnę progą gabenimui angliū į miestus, kuriems ir taip yra daug trukdymų dėl geležinkelių suparalyžavimo.

RODOSI JAU ATEINANČIOS ŽIEMOS ŽENKLAI.

Atlantiko pakraščiais perėjto nedėlioj buvo matoma lakstant sniego pliuskes, o ras irgi buvo gana šalta. Apart to vietiniai gyventojai kasdien mato burius laukinių žasų ir kitokių vasaros paukščių, lekiant į pietus. Tai vis yra ženklai besiantinančios žiemos. Seni žmonės, kurie pažįsta vietinį klimatą, spėja, kad žiema bus gana ankstyva ir šalta.

IŠTVIRKĖLIŲ ORGIJOS GATVĖSE.

New York, N. Y. Pereitos subatos dieną, kadangi diena buvo gana šilta, tai miesto gatvėse pasirodė daug žmonių su šiaudinėmis skrybėlėmis. Gauja ištvirkėlių surengė sau orgijas, ir pulkais valkiodamėsi gatvėmis, daužė žmonėms skrybėles, kiti įsitaisė ant lazdu kriukius, siekė skrybėles nuo belaukiant gero derliaus, užpuolė jas ikišiol nematytos žalios kirmėlės, kurios nuėdė bulvių lapus, pradėjo graužtis į šaknis. Ant laimės atsirado pora varnų, kurios apžiūrėję bulves, netrukus parsikvietė apie 300 burį kitų varnų ir visos per dvi dienas dirbo, kol surinko visas kirmėles, ir tuomi išgelbėjo bulves.

NEPAPRASTAS OPIUMO PLATINIMASIS.

London, Anglijoj. Policija nesuranda rekorduose panašaus "smagelio" opiumu, koks dabar eina Anglijoj, o ypač Londone. Sakoma, kad tam tyčia susidarę kontribanods buriai, slapta gabena iš Vokietijos opiumą ir kitus ginamus svaigalus ir juos platiną tarpe šiaip gyventojų, ir pardavinėja aptiekoms, o šios vėl slapta parduoda žmonėms. Kiti vienok sako, kad tai ne opium, bet anodija, kurios anglai nepažįsta.

HENRY FORD UZDARO SAVO FABRIKUS.

Detroit, Misch Automobilų fabrikantas Ford uždaro savo fabrikus ir nuo darbo atleidžia 10,000 darbininkų. Sako, kad jis uždaro savo fabrikus ne dėl pramonės silpnėjimo, bet tam, kad išreikšus protestą prieš anglių ir plieno magnatų, kurie abiejų šių produktų kainas be jokio susimylėjimo kelia, ir beatsižvelgimo, kad Fordas taip daug visko sunaudoja, lyg tyčia jam nuolaidų duoda kuomažiau, lyg norint jį subankrutyt.

SUGAVO KONTRABANDOS LAIVĄ.

New York, N.Y. Prohibicijonistų laivas "Taylor" ties Scotland žibintu sugavo kontrabandos laivą "Gardner", kuris taikėsi apsilenkt muitinycios ir savo kontrabandą įvežt prieplaukon. Padarius ant jo krata, atrasta 100 skrynių su degtinės bonkomis, ir \$56,000 vertės aukso. Iš kur ir kur šitą kontrabanda gabenta, žiniose neskelbiama.

POPIEŽIUS VĖL LAUŽYS SENAS TRADICIJAS.

Roma, Italijoj. Tulas John H. Perry skelbia, kad popiežius Pijus XI yra pasiryžęs sulaužyt kitą seną tradiciją, butent, jis rengiasi pradėt savo dovanoms gautu automobiliu pasivažinėjimus Rymo gatvėse ir didesnėse šventėse atlankyti Rymo bažnyčias, kaip kad vyskupas. Apart to dar vienas vatikane nepaprastas apsi-reikšimas įvyko. Popiežiu atlankė penkios moterys, jo senos pažįstamos, vadinos "Moterys iš Milano". Po privatiškai audencijai ir pasikalbėjimų, atsisveikinant, popiežius jas visas išbučiavo.

APMUŠĖ IR APDARKĖ UŽ MOTINOS PANIEKĄ.

Chambersburg, Pa. 17 mylių nuo čia, Wāyesboro kaimelyje gyvenantis su savo motina darbininkas W. Hollingsworth skundžiasi policijai, kad jo gyveniman šisiveržs buris vyrų, kurie visai buvo apsimaskavę ir apsilvilkę ilgais baltais balakonais, su didelėmis raišėmis "K" ties smakru, išgabenoj jį į laukus, sumušė, bjauriai apkirpo, nuskuto pusę usų ir pasakė, kad tai bauda už jo nelemtą apsiėjimą su motina, paleido.

SMIRNA TIK DEGĖSIŲ KRUVA.

Smirna. Šis miestas yra vadinamas Azijos akis. Jis šiadien yra tik kruva degėsių, nes didesnė jo dalis sudeginta, ypač ta dalis, kurią buvo apgyvenę armenai. Nuo griuvėsių liuosesnėse vietose guli kruvos išžudytų krikščionių lavonų, kurių nėra kam palaidot. Suvienytų Valstijų laivas "Winona" surinko 1800 našlaičių ir mušio laivas "Litchfield" 450, kurie pergabenta į Konstantinopolį ir Piraeus, slap-tai.

TRAUKIA BRAVORĄ TEISMAN UŽ LAUŽYMĄ TIESŲ.

Providence, R. I. Federališkas prokuroras traukia teisman Hand Brewing Co. iš Pawtucket, kurį kaltinama laužyme prohibicijos tiesų aštuoniuose štraipsniuose. Už kiekvieną, jei pasirodys skundai teisingi, grėsia bauda po \$1000. Kaltinama jis už slaptą pardavinė-

IŠ DARBO LAUKŲ.

Geležinkelių straiikas griu-va. Augščiausias teismas dešimčiai dienų išleido uždraudimą straiikieriams užpuldinėt straiiklaužius ir rengt planus toliašiam straiiko tešimui. Per tą laiką turėjo but užmegstos derybos, kad abiem pusėm susitaikius. Tam tikslui Chicago įvyko konferencija, kurioje dalyvavo Darbo Federacijos prezidentas Jewell ir sekretorius Scott, ir atstovai nuo straiikierių ir geležinkelių kompanijų. Konferencijoj sutarta straiiką pertraukt ir darbininkus gražint prie darbo. Paskirta komisijon po 6 įgaliotinius iš kompanijų ir darbininkų pusės. Komisija išdirbs tam tikrą sutarties projektą, kurį abi pusės turės priimt, o kėl tas įvyks, visi straiikavę, ir kurie buvo prašalintais iš darbo, kaip lygiai straiiklaužiai ikišiol dirbė, stos prie darbo. Straiikieriai gaus savo vietas, kuriose jie dirbo. Algas jie gaus tas pavias, kokias gavo prieš straiiką. Šitą sutartį pasirašė apie 35% geležinkelių ir likusieji žada pasirašyt. Augščiausias teismas savo uždraudimą, praėjus 10 dienų, paliko galėje ilgesniam laikui, kad palaikius tvarką. Kai kas šiame dalyke sako, kad unijų viršininkai pasidavė, bet tas gali but tik prasimanymas.

NAUJAUSI PAVEIKSLAI IŠ LIETUVOS.

"Amerikos Lietuvis" štabas šią vasarą ėmė krutancius paveikslus po Lietuvą ir ką tik dabar jie tapo užbaigti ir prirengti rodimui. Paveikslai labai įdomūs, nes visą kelionę į Lietuvą galima matyt iki neparvažiuojitrukių į Kauną. Parvažia-vus į Kauną daug dalykų pamatyta: Lietuvos išdarbių, kame karės muzejus, pašventinimas paminklo ties muzėjum, Lietuvos miru-siems kareiviams, Lietuvos sportas, kariumenės paroda ant žaliojo kalno, kariška mokykla, pėstininkų pulkas, ulanai, artilerija, kulkasvaidžiai, diplomatai ir seimo atstovai. Seimo pirmininkas Stulginskas kalba ties kareiviu paminklu, Suv. Valstijų konsulis ir kiti dalyvauja. Lietuvos seimo sukaktuvės dviejų metų gyvenimo. Gegužio 15 dieną didelis apvaikščiojimas. Ekonomiška kareivių bendrovės krautuvė, kuri auga sparčiai pramonėje. Lietuvos kooperatyvų suvažiavimas, 2 ulanų pulko prisiega ir paroda Balandžio 20. Masmitingas prieš lenkų užgrėbimą Vilniaus, Balandžio 23. Prakalba kun. Tūmo, Juodelio ir kitų. Devintinės Prienuose, procesija apie bažnyčią, Prienų gimnazija, Prienu valdininkai, šokiai Lietuvos jaunimo ir daugelis kitokių paveikslų.

JEI GAUS ORLAIVĮ DOVANŲ, TAL..

Roma, Italijoj. Popiežius labai džiaugiasi šiaurinės Italijos katalikų dovana, kuria jis gavo automobilių. "L'Intangant" sako, kad popiežius ne atsisakys dovanomis priimt ir orlavį, jei kas jam jį paauka, ir noriai sutiks orlaviu palakstyt, ant kiek tas nepasirodys priešingu katalikų bažnyčios tvarkai ir švento miesto ru-bežiams.

domis savaitinio darbo. 1100 straiikuojančių darbininkų sutiko priimt pasiulymą algų, bet neprima darbo valandas; reikalauja įvedimą 48 valandų ir be to nežada grįšt prie darbo.

—Chicago, Ill. Į Geležinkelių taisyklas ir dirbyklas sugrįžo 50,000 straiikavusių darbininkų.

—Detroit, Mich. Automobilų fabrikantas H. Ford pradėjo uždarinėt savo fabrikus ir nuo darbo atleist darbininkus; žadama jų atleist 10,000.

—Worcester, Mass. Pasi-rašant straiikų pertrauką New York Central geležinkeliui, 125 straiikavusių darbininkų prie Boston & Albany linijos, grįžta prie darbo.

NAUJAUSI PAVEIKSLAI IŠ LIETUVOS.

"Amerikos Lietuvis" štabas šią vasarą ėmė krutancius paveikslus po Lietuvą ir ką tik dabar jie tapo užbaigti ir prirengti rodimui. Paveikslai labai įdomūs, nes visą kelionę į Lietuvą galima matyt iki neparvažiuojitrukių į Kauną. Parvažia-vus į Kauną daug dalykų pamatyta: Lietuvos išdarbių, kame karės muzejus, pašventinimas paminklo ties muzėjum, Lietuvos miru-siems kareiviams, Lietuvos sportas, kariumenės paroda ant žaliojo kalno, kariška mokykla, pėstininkų pulkas, ulanai, artilerija, kulkasvaidžiai, diplomatai ir seimo atstovai. Seimo pirmininkas Stulginskas kalba ties kareiviu paminklu, Suv. Valstijų konsulis ir kiti dalyvauja. Lietuvos seimo sukaktuvės dviejų metų gyvenimo. Gegužio 15 dieną didelis apvaikščiojimas. Ekonomiška kareivių bendrovės krautuvė, kuri auga sparčiai pramonėje. Lietuvos kooperatyvų suvažiavimas, 2 ulanų pulko prisiega ir paroda Balandžio 20. Masmitingas prieš lenkų užgrėbimą Vilniaus, Balandžio 23. Prakalba kun. Tūmo, Juodelio ir kitų. Devintinės Prienuose, procesija apie bažnyčią, Prienų gimnazija, Prienu valdininkai, šokiai Lietuvos jaunimo ir daugelis kitokių paveikslų.

JEI GAUS ORLAIVĮ DOVANŲ, TAL..

Roma, Italijoj. Popiežius labai džiaugiasi šiaurinės Italijos katalikų dovana, kuria jis gavo automobilių. "L'Intangant" sako, kad popiežius ne atsisakys dovanomis priimt ir orlavį, jei kas jam jį paauka, ir noriai sutiks orlaviu palakstyt, ant kiek tas nepasirodys priešingu katalikų bažnyčios tvarkai ir švento miesto ru-bežiams.

JEI GAUS ORLAIVĮ DOVANŲ, TAL..

Roma, Italijoj. Popiežius labai džiaugiasi šiaurinės Italijos katalikų dovana, kuria jis gavo automobilių. "L'Intangant" sako, kad popiežius ne atsisakys dovanomis priimt ir orlavį, jei kas jam jį paauka, ir noriai sutiks orlaviu palakstyt, ant kiek tas nepasirodys priešingu katalikų bažnyčios tvarkai ir švento miesto ru-bežiams.

Žinios iš Lietuvos

Kaunas. Rugsėjo 19 d. žvalgybos skyrius iškasė Viljampolio Slabadoj (Kaune) 6 bakas eksploduojančios medegos: piroksilino, piroksilino plytelių, patronų revolveriams ir šautuvams ir t.t. Manoma, kad tai bolševikų iš 1920-21 metų palikimas, kuomet jie buvo pasirengę Lietuvos republikos valdžią nuverst.

Einant Nemuno kranto gatve ties Druskininkų gatve Rugsėjo 18 d. 7 val. ryto šuo užpuolė praeivį, kuris negalėjo atsigtint. Suo priklauso "Vaideliotės" tabako fabriko savininkui Samueliui Tubinui. Susirinkus žmonių minia, kurių dauguma buvo žydai, juokėsi iš tokio reginio. Bet praeinantieji žmonės nuvijo lazdomis šuni.

Suradus "Vaideliotės" tabako fabriko sargą ir paklausus dėlko paleido šunį be apinasrio, jis atsisakė kalbėti, aiškindamas žydiškai, kad nieko nesuprantas nė lietuviškai, nė lenkiškai, nė rusiškai.

Tokių reginių Kaune galima matyt dažnai; daug paleistų šunų be apinasrių užpuldinėja žmones.

Klaipėda. Rugsėjo 16 d. "Sąnarus" šalėje susirinkę skaitlingi Prūsų Lietuvių Susivienijimo nariai po smulkus pasitarimo priėmė 2 rezolucijas dėl gimtosios kalbos tiesų: pirmoji paaiškina Krašto Tarybai nepasitenkinimą dėl priimtojo kalbos įstatymo ir reikalauja įstatymo pakeitimo, kuriuo būtų panaikintas žodis "naminė (kalba) ir išmesta § 8, kuriuo leidžiama vokiečiams daryt lietuvių kalbą įvairius trukdymus; toliau reikalaujama, kad būtų parūpintas skaičius valdininkų, mokančių lietuvių kalbą. Antroji rezolucija skamba: "Klaipėdos Susivienijimas" savo šio mėn. 16 d. įvykusiam posėdyj vienbalsiai protestuoja prieš tai, kad Krašto Tarybos posėdyuose Krašto prezidentas, apart daug kito, lietuvius su vokiečiais net į vieną vietą sugiminiuoja.

Lietuvių tauta su Vokiečių tauta nėkuomet nėra buvusi susigiminiavusi ir nėkuomet! Ji nuo kitų tautų yra atskira tauta, o ir Klaipėdos Krašte nuo vokiečių

PRANEŠIMAS.

Pittsburgho ir apylinkės lietuviams. Pittsburgho ir apylinkės draugijos rengia manifestacijos parodą nedėlio, Rugs. 24, 1922 m., užtai, kad S. V. pripažino Lietuvą.

Paroda prasidės lygiai 2 val. po pietų iš North Side Park ir eis per miestą Fifth Ave. iki Schenely Park, o paskui apsisot Soldier's Memorial Hall (Fifth ave. ir Bigelow Blvd.). Ten bus prakalbos, kalbės angliškai ir lietuviškai kalbėtojai. Dainuos Pittsburgho choras, sudarę vieną milžinišką chorą. Taigi kas jaučiasi save lietuviu, privalo dalyvauti taip

visuomet atskira buvusi, yra ir bus. Iš kitos priespausės jis ir Versalio sutarties pripažintas kaip "visuomet lietuviškas." Dėlto mes Santarvės prašome Versalio sutartį išvest pagal tą garbės žodį, kurį vardan Santarvės dėl Klaipėdos Krašto yra davusi Francuzija—link Lietuvos.—L. Žinios.

Iš neutrališkos juostos.

Mėnesio pradžioje žmonės matė, kaip nuo Gardino iki Berštų važiuo kokių tai dalies lenkų karininkai ir keli ponai su skrybėlėmis automobiliuose, kurių buvo 7. Tuose automobiliuose su jais sėdėjo daugiau kaip 10 šunų. Mat pas lenkus pono ir šuva gali važiuot, o paprastam žmogui paskutinę kumelę atima. Lietuvoj, kad ir visai ne ponas, nusiperki sau bilietą ir važiuoji iš Kauno į Mariampolę arba į Alytų.

Nuskuto rabiņa.

Gardinioj, Račūnės miestelyj lenkų kareiviai 23 ulanų pulko liepiami savo vado pagavę žydų rabiņa, apkir-pam jam barzdą; pastarasis kreipėsi teisman, tai šio pulko vadą už tai suėmė ir pasodino kalėjiman. Stebėtina, kad nors vieną kartą pas lenkus žydas gavo viršų.

Kaip lenkai moka mobilizuot.

Paskelbus mobilizaciją '20, 21, 22 ir 23 metų jaunų vyrų, lenkai negalėjo visų sumit, nes niekas nenorėjo eit. Dabar Trakų apskrities paskelbė, kad reikalingi išduot pasai ir, girdi, kariumenėn neimsią, nes visus žada paliuosuot atsargon; be to parbrėžė, kad už nestojimą kariumenėn nebus. Atsirado tokių, kurie nuėjo tų "reikalingų pasų" išsiimt, kur vieton "pasų" atrado žandarus, kurie suėmė ir išvežė. Po to paskelbta naujokų tėvams, kad jeigu nestosią kariumenėn geruoju, tai bus visas turtas paimtas valdžios žinion.

Ne taip seniai plačiai spaudoj minėta plėšimai gaujų veikiančių neutrališkoj juostoj Širvintų strityje, kurias veda lenkų vyriausybės samdininkas "Sartonas"—Virbalis, dabar gi toki pat plėšimai kartojasi Punsko, Seinų, Kapčiamiesčio strity-

svarbiame lietuvių gyvenimo atsitikime. Taipgi šiūmi kviečiame visus lietuvius kareivius uniformose, kuriose buvo S. V. kariumenėje. Taip pat vyrus, moteris, mergaites ir vaikus drauge maršuot ir pasirodyt, kad mes lietuviaviai, o ne lenkai ar rusai, ką daugelis svetimtaučių mano.

Kelrodis: Į Pittsburghą atvažiuavę gatvekariu, paimkit transfer į Crosstown Car No. 22. Šis karas nuvež jus į N. S. Ten išlipt ant North ave. ir Federal St., kur visi lietuviaviai grupuosis. Bus benū, išrėdyt vežimū ir tt.

Spaudos komisija:

Juozas Virbickas,
Anelė Akelaitė.

se. Iš kur randasi plėšikai įrodyt Tautų Sąjungai ir pasauliui būtina reikalingumą praveist naują demarkacijos liniją, aiškint nereikia, idomiau, iš kur imasi ir kokiū būdu ten transportuojama šie, kurie be savo tiesioginių pareigū (plėšimų), nuolatos pasireiškia lenkais patrijotais ir reikalauja prijungimo prie Varšavos.

Eidama Lenkijos ir Tarybų Rusijos sutartim, Lenkija turėjo nors nenoroms ir tik Tarybų vyriausybei reikalaujant internutu vadina-mus "petliurčius", kurie norėjo užimt Ukrainą ir gudų žemę. Iš internutu tarp, gen. Titunikovui vadovaujant, lenkai organizavo maždaug 400 ginkluotą būrį kurį slaptai pasiuntė Ukrainon daryt sukilimus, naikint geležinkelius, telegrafus, ir tt.. Bet jo darbai pasekmės neturėjo, apie 350 iš jų komunistai sušaudė.

Internutuotųjų padėtis ir už laikymas yra begalo sunkus. Rusų atstovybė manydama, kad gvarantavus gyvybę ir laisvę internutuotieji panorės pasiliuosuot ir grįžt Rusijon, pasiuntė savo atstovą tuo reikalū, bet jie griežtai atsisakė, vienas net kirto jam į veidą, o kiti jam karštai pritarė, net pinigų tuojaus sumetė. Visi jie yra aršiausi monarkininkai.

Dabar lenkų vyriausybė sumanė vėl bandyt juos išnaudot. Nuolatos siunčia, slaptai transportuoja neutrališkon juoston, aprupina ginklais kelt ten sumišimus, plėšt gyventojus, o tuo pat metu "tvarkos įvest" reikalau naujos demarkacijos linijos pravedimo. Musų fron-

te, tokių partizanų jau iki 3000 priskaitoma. Jie visi turi ryšius su viešąja lenkų kariūmene, kuri visuomet pasirengusi jiems padėt, jei lietuviaviai pristygė kantrybės padėtu savo skriaudžiamiems broliams gintis, nuo plėšikų gaujų. Be petliurčių, čia siunčiama, ir ginklais ir lėšomis aprupinus "Związek Bespieczeństwa Kraju" samdyniai—"sleziečiai" ir kiti. **Baibekietis.**

Onuškis (Trakų apskr.). Rugsėjo mėn. nakčia iš 14 į 15 d. Bičiunų sodžiuje pasukininką X kjeiman, kuriame buvo suvarytos avys, įsiveržė vilkas ir, pasigavęs avį, šoko per tvorą ir įpuolė šulinin. Čia ir prigirė. Nevisuomet ir vagiui sekasi.

Ek. Andrejevas (Kretingos apskr.). Rugsėjo 13 d. įvyko mitingas dėl rinkimų į Lietuvos seimą. Kalbėjo į miniją Lietuvos atstovybės Šveicarijos sekretorius E. Turauskas. Įvertinti st. seimo darbai ir nurodyta, kurių pagrindū laikytis, renkant atstovus į Lietuvos seimą.—Lietuva.

KIEK YRA LIETUVOS PLIEČIŲ SIBIRE?

Sulyg oficiališkų žinių, pas Lietuvos įgaliotinį ikišiol užsiregistravo Lietuvos piliečiais:

1. Vladivostoke 327 žmonės, 2. Pajurio strityje (be Vlad.) 230, 3. Amuro strityje 460, 4. Užbaikalyje 580, 5. Mandžiurijoje ir Chinijoje 300. Viso 1,897.

Manoma, kad dar antra tiek yra kol kas neužsiregistravusių.

LAIŠKAI IŠ LIETUVOS.

Nuo mūsų speciališko korespondento J. K. L.

III. Žemės reforma.

Lietuvos žmonės, kurių didelė daugumą (60%) sudaro bežemiai, mažžemiai, kaip ir kitų rytų Europos šalių žmonės, yra troškė ištroškė gaut iš savo valstybės žemės. Ir tas troškimas nėra noras vien turēt savo nuosavybę ir užtikrintą pragyvenimo šaltinį; jis yra taip pat instinktyvinis noras sutruškint, išraut su šaknimis iš Lietuvos gyvenimo nutolusi nuo jo ir svetimajam visu kuo dvarą, kuris visuomet buvo verguvs, baudžiavos, tai yra dyasiško ir ekonomiško Lietuvos žmonių skurdo šaltinis. Ir šitame troškime Lietuvos žmonės nepaisė jokios politikos, jokių techniškių kliūčių ir nęstatė klausimo, ar jis apdirbs gautą žemės kasnį, ar ne—jis tik reikalavo "duokite jam žemę!" Ir rinkimuose į steigiamąjį seimą, jis entuziastiškai balsavo už tas partijas, kurių kalbėtojai visur skelbė, kad dvarų žemė Lietuvoj turi but tuojau išdalinta ir kad dar iš dvarų turi but duota gyvulių ir sėklų prasigyvenimui ir iš miško medžių pasitausimui, Kiekvienas balsuotojas davė savo balsą, taip programą, bet už tą gražų

žemės sklypą ir naujas triobas, kurios jam jo išrinktieji turėjo tuojau duot. Tad čia ir aišku, kodėl į St. seimą pakliuvo karščiausi ir greitos žemės reformos šalininkai, o ne tie prityrę ir gudrus galvotojai, kurie sakė, kad žemės reikia duot, tik ne taip greit, ne visiems kas jos nori, kadangi už to žemės davimo pečių stovi ilga eilė visų kitų svarbiausių Lietuvos gyvenimo klausimų, kurių reikės atsižvelgt ir kurie tą žemės davimą gali labai aprėžt žmones, atiduodami balsus steig seimo partijoms tikėję, kad st. seimas tuojau taip pagėdaujama žemės reformą atliks: konfiskuos visų dvarų žemę iki 100 dešimtinų žemės, kartimis, padalinis aplinkiniams bežemiams ir mažžemiams, duos po 100 kelmų miškų triobų pasistatymui ir visa bus atlikta.

Gudravimas ir kliutys.

Gal diduma steigiamojo seimo narių taip ir manė padaryt, ir kad būtų taip padaryt, be abejojimo, būtų gerai padarę, nes dažnai drasi višėkija (opos perpjovimas) daug greičiau ir geriau pagelbsti, nors ir labai skauda vienu kartu, kaip ilgas žaizdos pudymas ir lau-kimas, kol ji pati pratruks.

Bet... (tas nelemtas "bet" jau nuo seniausių laikų visur visą sukliudo) kai steigiamasis seimas paėmė rikt žemės reformą ir isigėidė tą išrišimą padaryt kuo neskaudžiausiu, tuojau susidurė su šimtais įvairių klausimų, kurie ir sutrukdė jos drasų ir greitą išrišimą. Pirmiausiai čia pasipainiojo gryna politika. Tarp st. Seimo narių radosi gudragalvių, kurie ėmė tvirtint, kad apskritai su žemės reforma Lietuvoj nereikia skubint, reikia žiurēt ką Lenkija daro; jei Lenkija dalina dvarus, tai Lietuva turi nedalint pasavę lenkų dvarus, ypač Vilniuj, kad patraukus tenykščius lenkus dvarininkus Lietuvos pusėn, toliau atsirado pas atstovus abejojimas, ką daryt su kitokių svetimšalių dvarais Lietuvoj, juoba, kad tu šalių valdžios davė suprast, kad jės nepakęs savo piliečių nuskaudimą Lietuvoj (Francuzija, Vokietija, Anglija ir tt.); kas daryt su lietuvių dvarininkų dvarais; duot atlyginimą, ar ne, už atimtą iš dvarininkų žemę? kiek duot, kaip paimt tą žemę ir kokioms įstaigoms pavest žemės perėmimą? kaip padaryt su dvarų (inventorū?) su dvarų miškais? iš kur paimt matininkus tokiam staigiam žemės išrėžimui? kam žemę pirmiau duot? koki mokesnį paskirt žemės išmokėjimui? Kaip padaryt, kad gavę žemės, tuoj ją apsetų ir apgyventų? ir eilė kitų taip sakant, tehniškų klausimų.

Dvarininkų trukšmas.

Lietuviaviai dvarininkai pakėlė trukšmą prieš tokią žemės reformą, per savo luomę žmones, mokytus agronomus, ėmė išrodinēt, kad dvarų dalinimas padarysiąs badą šalį, kad Lietuvoj pramonė negalėsianti kurtis, kad lietuviaviai neis į miestus gyvent, kad kaimiečiai gavę mažus sklypelius apžinaį skurs ir tt. Čia pasi-painiojo dar ir principališki klausimai ar krikščionybė leidžia toki svetimos nuosavybės lietimą, kaip dvarų žemės konfiskavimą arba priverstiną nusavinimą. Lietuvos dvarininkai tuo tarpu pradėjo patys dalint savo dvarus giminėms, sunams, pradėjo perleidinēt svetimtaučiams, užtraukinēt pasakolas pas svetimtaučius ant savo dvarų Lietuvoj, išleidinēt savo dukteris už svetimų valstybių piliečių, svetimos valstybės per savo atstovus pradėjo vis labiau kištis į žemės reformos darbą. Lietuvoj ir steigiamasis seimas ėmė svyruot, vilkint dalyką, atsižiurint svetimų žemės reformų ir vos, vos šy-met pavasaryj priėmė žemės reformos įstatymą sugaišinęs du metus laiko ir išleidęs jį, tiesa, apgalvotu smulkmenose, bet negyvu, lėtu, negalinčiu patenkint norinčiuosius žemės (bežemių), nė turinčiuosius jos (dvarininkus) ir prileidžiančių daug kompromisų, išaiškinimų ir tt., kurie Lietuvoj žemės reformą laikys visuomet pusiakelįj ir kuriu kas svarbiausia, neatiks taip troškimą Lietuvos žmonių visiško jų visokios vergovės šaltinių panaikinimo.

Kaip Yra Stiprus, Sveikai ir Kūdikiai Subudavot?

Suteikiant jiems gerą sveikatą ir maistą, maitinimas kaito vieną motų. Jeigu jūs negalite maitinti savo kūdikio, nebandykite maitinti kitokiu maistu — tik duokite jam

Borden's EAGLE BRAND
(CONDENSED MILK)

Tai maistas, kuris yra pastatęs ir išauklejęs tūkstančius stiprių ir sveikų vaikų ir mergaičių per pastarąsias tris dešimtkertes.

Iškirpkite ir prisiųskite šią apygarsinimą į Borden Company, New York ir gausite pilnų patarimų ir nurodymus, kaip ji vartoti lietuvių kalboj visai veltui. Taipgi, ir pūkių kūdikių knyga.

Ar st. seimas kaltas?

Už žemės reformos įstatymą Lietuvos steigiamąjį seimą, jei neatsižvelgt visų anų sunkumų, greičiau galima pakaltint konsirvatizme, svyravime, kaip dideliame radikalizme ir kairume, apie kurį taip mėgsta šukaut ponas Antanas Smetona ir kiti Lietuvos pusiau lenkiškos, pusiau lietuviškos dvarininkijos atstovai savo organe "Tėvynės Balsas". Daug ir morališkos atsakomybės tenka tai grupai žmonių, kad taip reikalingas greitas ir grieštas žemės reformos įstatymas Lietuvoje susitrukdė, praleido tiek daug gero laiko ir išėjo per daug konservatyviškas ir kompromisinis, parliekas Lietuvos žmonėms dar ateityj daug vargo su svetimtaučių rankose esančiais dvarais ir dvareliais.

Bet šiaip ar taip žemės reformos įstatymas išleistas ir per 15-20 metų daugelis dvarų Lietuvoj bus išdalinta, jei vėlesnieji seimai savo įstatymais nepakeis to įstatymo savaip į tą ar kitą pusę. Žemės reformos komisijos nariai surinko daug medegos apie žemės ukį Lietuvoj ir, taip sakant, sugrumuliavo ir smulkiai apgalvojo žemės padėti Lietuvoj sąryšį su visa Lietuvos politika ir gyvenimu. Čia padėta daug darbo, ir ateityj Lietuvos valstybės istorijoje žemės reformos įstatymo gaminimas užims daug idomiu lapų, jei tik jis, ypač jo autorių, bus parašytas.

IV.

Bendros politikos darymas.

Steigiamasis seimas yra kaltinamas, kad jis apskritai nemokėjęs "daryt politikos" ir visą savo gyvenimo laiką neparodęs jokios aiškios, susitupėjusios politikos. Mat, Kaune randasi šalininkų vadinamos "salionų" politikos, kurie norėtų, kad kuri nors kilnesnių ir populiariskesnių Lietuvos intelligenų seimynų susipuošti aplink save ratelį galvotųčiausių Lietuvos žmonių, kuris ir spręstų kuria vaga turi eit visa užrubežio ir vidaus politika, ir vykint priimtą liniją seime, gabinetete, valdžios įstaigose. Žinoma, gal tai ir geras butų dalykas, bet juk yra ir kitokie kelių politikos darymų—kelių, kurie gal ir tinkamesni negu salionų politika. O tai politikos darymas pas

valstybės prezidentą ir ministerijų gabinetą. Pikti liežiuviai Kaune kalba, kad nė st. seimo pirmininkas, ejęs valstybės prezidento pareigas, nė ministerijų gabinetas politikos nedaręs, kad ją daręs Krikščionių Demokratai patrijos centro komitetas arba, kad ją darysi žemaičių vyskupijos kapitula. Nebeto, kad tos įstaigos butų be viena kitos savitarpinės įtakos, tačiau, reikia pasakyt musų jaunos valdžios garbei, kad jai politikos niekas nediktavo, kad ji ją pati darė ir darė atsižvelgdama į visuomenės ir galvotų žmonių nuomonę. Tiesa, kai kurie įtekmingi žmonės iš laikinosios vyriausybės neturėjo tiesioginio dalyvumo politikos daryme. Bet tai buvo todėl, kad jie patys save izoliavo nuo visos valdžios ir užėmė grieštą opoziciją prieš visus jos darbus, dažniausia, be jo kies tikros atodairos laikydami save išmintingesniais už kitus.

Atsargumas ir painės.

Kaune, pavyzdžiui, vaikščiojo ilgą laiką tokis gandas apie vieną aršiausiųjų opozicionistų, butent p. A. Smetoną—visiems artimesniems jis sakydavo: "Mane kitos partijos neapkenčia dėlto, kad aš esu išmintingesnis už juos!" Jei steigiamajį seimą ir pastatytąją valdžią galima kame kaltint, tai tik tame, kad ji apskritai perdaug atsižiurėjo įvairių nuomonių politikos daryme ir dėl to jo politika buvo atsargi, atsižvelgiant visų Lietuvos aplinkybių. O tos aplinkybės Lietuvoje buvo ir yra labai įvairios, painios ir sunkios. Čia tekdavo dažnai elgtis kaip toj pasakoj, kur sakoma, jei eisi kairėn, žirgo neteksi, jei eisi dešinėn—pats prazusi, eisi tiesiai—vargo patirsi, eisi atgal—nieko nepasieksi, ir iš visų blogybų rinktis mažiausią. Toks atsargus kelio rinkimasis teko steigiamajam seimui visą jo gyvenimo laiką. Tiek užrubežio, tiek vidaus politikoj jam reikėjo atsižvelgt ir savo įvairių visuomenės didesnių ir mažesnių grupų nusistatymo, išgalėjimo, kaimynų reikalų ir norų, ir viso kito, kas turėjo reikšmę Lietuvos valstybės reikalams. Kaip teko st. seimui vairuot vidaus ir užrubežio politikoj, pamatysime kituose straipsniuose.

AMERIKOS LIETUVIS

The Lithuanian Weekly published every Thursday

by

M. PALTANAVICIA,

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Yearly subscription: In United States \$2.50 In Foreign Countries \$3.00 Single copies 5 cents,

Advertising rates on application.

AMERIKOS LIETUVIS

Savaitinis laikraštis, eina ketvergais, leidžiamas

per

M. PALTANAVICIA,

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: Sov. Valstijose \$2.50 Kitose valstybėse \$3.00 Pavieniai egzemplioriai 5 centai. Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata tur. but apmokėta iš aušio.

Entered as Second Class matter September 29 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3 1879.

STRAIKAMS BAIGIANTES IR DARBININKAMS NIEKO NELAIMINT.

Nuo pavasario kilusi visa pusė, galbut ateinančiame mė. straiiku neva pasibaigė. Kasyklų darbininkai jau sugrįžo į darbą. Audyklų ir verpyklų straikavusieji darbininkai irgi beveik visi jau sugrįžo. Geležinkelių straikas nors dar nevisai pasibaigę, bet jau aišku, kad pasibaigt turės. Ir tokiu būdu visi žymiausiai straikai šiaip taip praėjo. Ar ilgam, tai kitas dalykas. Jie jau ne pirmą kartą buvo iškilę, ne paskutiniu jie ir pasibaigė. Bitumino kasyklose straikas sulaikytas iki 1 dienos Balandžio ateinančių metų. Antracito kasyklose straikas pertrauktas iki 31 dienos Rugsėjo ateinančių metų. Geležinkelių darbininkų straikas "pasibaigė" ne aiškiai ir už tą aiškumą, kaip ir už patį straiką užbaigimą bus dar gana audrų. Visi šie straikai buvo išsauti ne su vienodais tikslais. Juos išsautė organizuoti darbininkai. Audyklose straikai kilo dėlto, kad kompanijos sumažino darbininkams algas 20% nuošimčių kaip tik tuomi laiku, kada darbininkai reikalavo jas padidinti. Kasyklose pertraukta darbai todėl, kad pasibaigė darbininkų sutartis su kompanijomis, ir kompanijos sutartis atnaujinti nesiskubino, arba jos statė tokias išlygas, kurios darbininkams buvo negeistinos. Geležinkelių dirbyklose straikas kilo dėl algų sumažinimo. Nors straikos išėjo tik dirbyklų ir taisyklų darbininkai, kuriuos algos palietė, tai vienok ir kituose geležinkelių skyriuose atsirado simpatizatoriai pirmesniams, ir todėl transportacija žymiai suklypo; nors tam buvo žymiausia priežastis netaisymo vagonų ir garvežių, ir nedarbininkams naujų, tai visgi nemažai prisidėjo ir vietomis darbus pametę traukių patarnautojai ir pervažos krovėjai.

Straikams dabar pasibaigiant visgi pasirodo, kad darbininkai iš nieko nelaimėjo. Audėjai ir verpėjai straikavo beveik per šešis mėnesius už numazinimą algų 20% ir dabar sutiko prie darbo grįžti sugražinant tik tą patį nuošimtį. Straiikuodami jie per pusę metų prarado kur kas daugiau, nes netik kad nieko per tą laiką neuždirbo, bet dar ir išleido

kaip uždirbė. Iš kito pusės, galbut ateinančiame pavasaryje vėl parsieis straiikuoti, nes viskas žymiai pabrango, o darbams atsinaujinus brangumas vis augs didesniu, ypač namų samdos, kuras ir valgio produktai pašoks žymiai, neva dėl geležinkelių komunikacijos sugverimo, tad parsieis reikalaut didesnių algų, na ir vėl straikas.

Kasyklų darbininkai straikavo, laukė sutarties atnaujinimo per penkis mėnesius ir per tą laiką nieko ne uždirbo. Kompanijos per tą laiką pelnė, nes nereikalav mokėt darbininkams algas nereikėjo tiek šert gyvulių, neplyšo mašinos, o anglius, kurie buvo prikasti, pardavė. Darbininkai sugrįžo prie darbo senomis išlygomis ir turės pasiganėdinti vien tuom, kad dirbs pilnesnį laiką negu pirmiau, o pertraukos metu per penkis mėnesius jie nieko neuždirbo, ir išleido tą, ką buvo uždirbę. Pasibaigus šiuomkart padarytai sutarčiai trumpam laikui, gal ir vėl bus pertrauka, nes žiema bus praėjusi ir anglių jau bus prikasta reikalavimų išpildymui. Rods, prižadėta per tą laiką išdirbt sutarties išlygas ir ant jų susitaikyti a lygius pusėm, bet ar tas pavyks, tą ateitis parodys. Su geležinkeliais kitas dalykas. Čia jau einasi apie kovą dviejų trustų, kurie vienas kitą nori nugalėti, nes abudu jaučiasi turinti daug spēkų, tik ji jų tarpą kišasi valdžia ir viską trukdo. Straikas neva baigiamas, aiškai matomas pabaigtu, nes vietomis darbininkai emė taisyti su kompanijomis skyrium, ir tuomi suardo federacijos vadovavimą. Prie to valdžia gauda kurstytojus ir unijos režimas galbut kiek sumažės, nors laikinai, kol iškilis nauja proga. Geležinkelių straikai jau pirmiau šiaip taip užglostyta. Dabar jie glostoma su švelniais pešiojimais, kuriais yra visa eilė teismo išleisčių uždraudimų straikams plėstis. Jeigu tas nepersimainys, galima laukt vieno iš dviejų: arba unijos smukimo, arba aštrios ir negeistinos kovos. Bet ne vienu, ne kitu pasekmų niekas nes pageidauja, ir valdžia šiame elgiasi labai atsargiai. Kadangi šie straikai yra kokių nors provokatorių agituojami, todėl da-

bar yra matoma reikalingu pirmiausia juos išgaudyti, o tada galbut bus galima lengviau ir greičiau susiprast kaip darbininkų, taip ir kompanijų pusėje.

Nauji "išradimai".

Pereitą savaitę mės minėjome apie vieną "stebukladarį," kuris su hemijų kontraktu, kuris su hemijų kontraktu, nes bus tai tik pinigų išmetimas, kadangi tie visi stebuklingi išradimai veikia tik tuomlaikiniai, ir tai labai trumpai, arba, išspaudę iš atmosferos. Tą kas joje yra, sutvert, pagamint daugiau, negali.

Užtaigi žemdirbystės ministerija prasergsti ukininukus nuo tokių kontraktų, nes bus tai tik pinigų išmetimas, kadangi tie visi stebuklingi išradimai veikia tik tuomlaikiniai, ir tai labai trumpai, arba, išspaudę iš atmosferos. Tą kas joje yra, sutvert, pagamint daugiau, negali.

Skaudūs žodžiai. Klaipėdą išeinantis voikiškas dienraštis "Memeler Damfboot" ilgame savo straipsnyje pasako lietuviams daug skaudžių žodžių. Pasakodamas jis apie Lietuvą, sako, kad dabartinėje Lietuvos sostinėje, Kaune, atsiradęs svetimas keleivis jokių būdu negali suprast kokios valstybės mieste jis randasi. Gatvių užvardinimai pažymėti trimis kalbomis, kas greičiau reiškia Lietuvą esant susidedančią iš trijų valstybių. Istaigose didžiausia betvarkė ir apsilaidimas. Žmonės, turinti valdiškose istaigose reikalus, kokius Vokietijoje atlieka per pusę valandos, Lietuvoje tokių reikalų atlikimui turi sugaišt bent porą dienų, kadangi viena, valdininkai yra pasinėre biurokratizma ir nesiskubina greitai žmones aprupinti, o antrai, jie kanceliarijose dirba tik po dvi, tris, ar keturias valandas per dieną.

Kaip visose valdžios istaigose, taip ir teismuose didžiausia betvarkė. Jėl kurios teismuose užvilktą 48-000 bylų, ir niekas nežino, ar jos kada bus pajudintos, ar ne. Didžiausias Babilonas Lietuvos miestuose, ypač Kaune, tai žmonių kalba. Kaip istaigose, taip ir viešose vietose, pirmą vietą užima rusų kalba, paskui eina žydų, lenkų ir latvių. Valstybinės tautos, lietuvių kalba, yra labai didelė retenybė. Ypač didiam prieš debesį bombos, kurios ore eksplodavusios paleidžia degančius gazus, kurie savo karščių tarpiną lytaus lašus, pavirtusius į ledą šmotelius, ir savo besiveržimu pirmyn, priverčia debesį slinkti kiton pusėn. Teorijoj tas turi šokią tokią reikšmę, bet praktikoje pasirodo kas kitas, nes ten, kur siaučia ciklonai ir ledai, jų nuolatinis siaubimas yra galingesniu už kanuolės gazus, arba šie nėra užtektinai atstumimui ciklonų, kurie eina vienas paskui kitą, lyg kokia ne išsemiamai jėga. Dar tokia pat kanuolė yra išrasta ir lytaus sutvėrimui. Kanuolės trenksmas ore sujūdina atmosferą ir sutveria drėgnumą, kuris virsta į stambius lašus ir tie ima ant žemės varvėti. Tame yra dalis teisybės, kuri jau patirta karės laukuose, bet tuom pat patirta ir tai, kad toks lytaus išsukimas irgi tik tuomlaikinis, kadangi kanuolės šuio trenksmas išsunkęs paskutį drėgnumą, sutvert jį ne-

gali visame plote erdvėje, kur atmosfera yra natūrališkai sausa.

Užtaigi žemdirbystės ministerija prasergsti ukininukus nuo tokių kontraktų, nes bus tai tik pinigų išmetimas, kadangi tie visi stebuklingi išradimai veikia tik tuomlaikiniai, ir tai labai trumpai, arba, išspaudę iš atmosferos. Tą kas joje yra, sutvert, pagamint daugiau, negali.

bar yra matoma reikalingu pirmiausia juos išgaudyti, o tada galbut bus galima lengviau ir greičiau susiprast kaip darbininkų, taip ir kompanijų pusėje.

gali visame plote erdvėje, kur atmosfera yra natūrališkai sausa. Užtaigi žemdirbystės ministerija prasergsti ukininukus nuo tokių kontraktų, nes bus tai tik pinigų išmetimas, kadangi tie visi stebuklingi išradimai veikia tik tuomlaikiniai, ir tai labai trumpai, arba, išspaudę iš atmosferos. Tą kas joje yra, sutvert, pagamint daugiau, negali.

Skaudūs žodžiai.

Klaipėdą išeinantis voikiškas dienraštis "Memeler Damfboot" ilgame savo straipsnyje pasako lietuviams daug skaudžių žodžių. Pasakodamas jis apie Lietuvą, sako, kad dabartinėje Lietuvos sostinėje, Kaune, atsiradęs svetimas keleivis jokių būdu negali suprast kokios valstybės mieste jis randasi. Gatvių užvardinimai pažymėti trimis kalbomis, kas greičiau reiškia Lietuvą esant susidedančią iš trijų valstybių. Istaigose didžiausia betvarkė ir apsilaidimas. Žmonės, turinti valdiškose istaigose reikalus, kokius Vokietijoje atlieka per pusę valandos, Lietuvoje tokių reikalų atlikimui turi sugaišt bent porą dienų, kadangi viena, valdininkai yra pasinėre biurokratizma ir nesiskubina greitai žmones aprupinti, o antrai, jie kanceliarijose dirba tik po dvi, tris, ar keturias valandas per dieną.

Kaip visose valdžios istaigose, taip ir teismuose didžiausia betvarkė. Jėl kurios teismuose užvilktą 48-000 bylų, ir niekas nežino, ar jos kada bus pajudintos, ar ne. Didžiausias Babilonas Lietuvos miestuose, ypač Kaune, tai žmonių kalba. Kaip istaigose, taip ir viešose vietose, pirmą vietą užima rusų kalba, paskui eina žydų, lenkų ir latvių. Valstybinės tautos, lietuvių kalba, yra labai didelė retenybė. Ypač didiam prieš debesį bombos, kurios ore eksplodavusios paleidžia degančius gazus, kurie savo karščių tarpiną lytaus lašus, pavirtusius į ledą šmotelius, ir savo besiveržimu pirmyn, priverčia debesį slinkti kiton pusėn. Teorijoj tas turi šokią tokią reikšmę, bet praktikoje pasirodo kas kitas, nes ten, kur siaučia ciklonai ir ledai, jų nuolatinis siaubimas yra galingesniu už kanuolės gazus, arba šie nėra užtektinai atstumimui ciklonų, kurie eina vienas paskui kitą, lyg kokia ne išsemiamai jėga. Dar tokia pat kanuolė yra išrasta ir lytaus sutvėrimui. Kanuolės trenksmas ore sujūdina atmosferą ir sutveria drėgnumą, kuris virsta į stambius lašus ir tie ima ant žemės varvėti. Tame yra dalis teisybės, kuri jau patirta karės laukuose, bet tuom pat patirta ir tai, kad toks lytaus išsukimas irgi tik tuomlaikinis, kadangi kanuolės šuio trenksmas išsunkęs paskutį drėgnumą, sutvert jį ne-

gali visame plote erdvėje, kur atmosfera yra natūrališkai sausa. Užtaigi žemdirbystės ministerija prasergsti ukininukus nuo tokių kontraktų, nes bus tai tik pinigų išmetimas, kadangi tie visi stebuklingi išradimai veikia tik tuomlaikiniai, ir tai labai trumpai, arba, išspaudę iš atmosferos. Tą kas joje yra, sutvert, pagamint daugiau, negali.

Užtaigi žemdirbystės ministerija prasergsti ukininukus nuo tokių kontraktų, nes bus tai tik pinigų išmetimas, kadangi tie visi stebuklingi išradimai veikia tik tuomlaikiniai, ir tai labai trumpai, arba, išspaudę iš atmosferos. Tą kas joje yra, sutvert, pagamint daugiau, negali.

Skaudūs žodžiai. Klaipėdą išeinantis voikiškas dienraštis "Memeler Damfboot" ilgame savo straipsnyje pasako lietuviams daug skaudžių žodžių. Pasakodamas jis apie Lietuvą, sako, kad dabartinėje Lietuvos sostinėje, Kaune, atsiradęs svetimas keleivis jokių būdu negali suprast kokios valstybės mieste jis randasi. Gatvių užvardinimai pažymėti trimis kalbomis, kas greičiau reiškia Lietuvą esant susidedančią iš trijų valstybių. Istaigose didžiausia betvarkė ir apsilaidimas. Žmonės, turinti valdiškose istaigose reikalus, kokius Vokietijoje atlieka per pusę valandos, Lietuvoje tokių reikalų atlikimui turi sugaišt bent porą dienų, kadangi viena, valdininkai yra pasinėre biurokratizma ir nesiskubina greitai žmones aprupinti, o antrai, jie kanceliarijose dirba tik po dvi, tris, ar keturias valandas per dieną.

bar yra matoma reikalingu pirmiausia juos išgaudyti, o tada galbut bus galima lengviau ir greičiau susiprast kaip darbininkų, taip ir kompanijų pusėje.

gali visame plote erdvėje, kur atmosfera yra natūrališkai sausa. Užtaigi žemdirbystės ministerija prasergsti ukininukus nuo tokių kontraktų, nes bus tai tik pinigų išmetimas, kadangi tie visi stebuklingi išradimai veikia tik tuomlaikiniai, ir tai labai trumpai, arba, išspaudę iš atmosferos. Tą kas joje yra, sutvert, pagamint daugiau, negali.

Lenkija jau kaičia puodą virinimui žvirblio, kuris dar nežinia kuriamė pasaulėje skraido. Taip, ji rengiasi prieš pirkliavimo su Lietuva, ir tam tikslui jau planuoja ma išteigt munitingias Rudziškų, Švenčionėlius, Juteliuonuse ir Janiuonuse. Tai lygus sapnavimas kaip kad rusai karės metu išveržė Galicijon, planavo kur steigt ir kokius, stačiatikių klioštorius, visai ne atmindami rytojų, kada reiks dar gal nešitis atgal savo takais.

Lietuvos atstovybei paskelbus Lietuvos piliečių registraciją, kai kurių vietų lietuvių pasirodė su savo "protestais". Protestuoja prieš atstovybę, protestuoja prieš laikraščius, remiančius registraciją, ir nepasako ko jie nori; nepasako, ar jie registracijos nenori, ar nenori, kad kas kitas registruotusi.

Londonė pradėta gatvės brukuot gumu aplietomis kulbukėmis. Manoma, kad šitos kulbukės išlaikys save gerame stovyje per 15 metų, arba tris kartus ilgiau negu šia dien vartojamos paprasto medžio kulbukės, prietam nebus gatvėse tiek trenksmo, nei slidumo ir mažiau dulkių. Jeigu tas viskas pasirodys atsiaktu, tai visos svarbės gatvės bus taip brukuojamos.

Oklahomos kongresmonas Manuel Herrick laike licitacijos, per kurią valdžia padavė nereikalingus kariškų aeroplanams, nusipirko jų dvidešimt aštuonis ir juos naudos politikierių reikalams, vedimui kampanijos rinkimams prisiartinus, kad greičiau pavarius agitaciją ir surinkus žinias.

Laisvė ir pareigos.

Gal apie nieką žmonės taip nemėgsta svajot, kalbėt, rašyt ir net kovot, kaip apie laisvę ir už laisvę. Ir kada toji laisvė randasi ir ant liežuvų, ir širdyse, ir liejasi ant rašto gražiais sakiniais, labai daugelis mato tik vieną jos pusę, būtent tas tiesas, kurias ji duoda. Dėja, kaip dažnai pamirštama, kad tikroji laisvė neša su savim netik tiesas, bet ir pareigas. Kur tų pareigų nesuprantama, arba nenorima jų pildyt, ten laisvė virsta betvarkė ir žūsta. Lietuvos laisvė štai jau laikosi penkti metai ne vien tuomi, kad Lietuvos piliečiai naudojasi tiesomis tvarkytis savo krašte kaip patinkama, bet gal dar labiau ir tuomi, kad piliečiai supranta savo pareigas ir jas pildo, gina kraštą nuo užpuolikų, moka mokesnius, rekvizicijas, pildo istatymus, valdžios parėdymus, žodžių sakant, prisima teptas pareigas, kurios jų lais-

vei stato ribas. Jeigu jie tu pareigų neprisimty ir nepildyt, netrukty Lietuvos laisvėi ateit galas.

Ir ar tik vienoje Lietuvoje taip yra? Imkime štai Suv. Valstijas, kurias skaitoma viena iš laisviausių pasaulio šalių, o tačiau ir Suv. Valst. piliečius varžo istatymai, ir jie turi taikintis prie valdžios parėdymų. Ir čia kas užkliudo, įzeidžia kito tiesas, atsiduria kalėjime. Laisvi čia miestai, o tačiau ant kryžkelių ir ant kampų matome visur "dėdes" su kočėlais. Ir jeigu, sakysime, automobilius nevaldysi taip, kaip yra miesto tėvų, ar policijos patvarkyta, arba jeigu imsi spjaudyt gatvėkaryje, tuojau pajusi, kad esama ribų tavo laisvei, kad yra pareiga pagerbt ir kitų laisvę.

Malonu mums buvo padėk kovot savo broliams už politiską laisvę. Laisvė iškovota. Prasidea normališkas tautos gyvenimas. Laikas jau atsimint ir pareigas. Jau ne svetima valdžia, bet sava lietuvių valdžia leidžia istatymus. Piliečiai turi juos pildyt. Kitaip jie butų neverti iškovotos laisvės.

Išleistas pilietybės istatymas, liepta piliečiams išsimt pasai. Reikia išpildyt tą istatymą. Nejaugi mums maloniau pildyt caro įsakymus, klausyt paliepiimų jo valdininkų. Raukydamiesi žmonės mokėjo visokias "mirškas", ir "ziemskas", nes žinono, kad tie jų sumokėti pinigai bus sunaudoti ne Lietuvos, tik Rusijos reikalams ir garbei. Iškovotoj tauta tai, kad dabar lietuvių pinigai bus sunaudojami savo krašto reikalams, savo mokykloms, savo istaigoms, savo valdžiai.

Ir kada žmonių išrinktieji atstovai Steigiamasis Seimas nustato piliečiams mokesnius, aišku, kad jie turi juos pakelt ir sumokėt. Kada Lietuvos valdžia nustatė mažą mokesnį (tris kartus mažesnį kaip buvo prieš rusų) savo išėiviams, kad ir jie nors tokiu būdu padėty Lietuvos našta nešt, aišku nuo to niekas iš lietuvių negali atsisakyt ir neatsisakys.

Kas tam priešinasi, kas prieš to istatymo pildymą agituos, žinokime, kad jisai priešinasi išreikštai Lietuvos žmonių valiai.

Mūsų mokesčiai Lietuvos valstybei.

Paskelbus Lietuvos Pilietybės Istatymą, paaiškėjus reikalui užsirašyt ir išsimt pasus, kaip kurie lietuvi emė raukytis, kam, girdi, Lietuvos valdžia uždėjusi mokesčius savo išėiviams. Vieni priešingi apskritai kokiam nors mokesčiui už pasus, kiti pyksta, kad mokesstis esąs nustatytas perdidelis (pasą išsimant \$10.00, gi paskui atnaujinant kas met po \$5.00).

"Vyriausybės žiniose" yra paskelbtos "Užsienio pasams duot taisyklės" nurodoma kuom vadavosi Lietuvos vyriausybė, nustatydam už pasus mokesčius. Pastaba prie \$10 tų taisyklių šiaip skamba: "Atstovybės ir konsulatos užrubežj ir išduotus užrubežio pasus ima toki pat mokesstį kaip ir vietos vyriausybė iš savo pi-

liečių už užrubežio pasus." Taigi matome, kad istatymo pamatan padėta labai sveiką taisyklę. Amerikos piliečiams pasus išsimt atsieina \$10.00. Pasibaigus pirmam pasui galima išsimt naują pasą, užsimokant išnaujo \$10.00. Tam pasui galima gaut pratesimą, tačiau taip, kad visas pasas laikas butų neilgesnis kaip 2 metų. Taigi i metus isieina po \$5.00. Taip pat ir Lietuvos pasas atnaujinimas Lietuvos piliečiams čia nustatytas po \$5.00 i metus.

Mažne visi Amerikos lietuvi ai be nuoskaudos sau gali tą mokesstį užsimokėt. Tačiau jeigu pasitaikytų taip suvargė lietuvi, kad joku būdu to nustatyto mokesčio užsimokėt neįstengtų, tiems istatymas teikia palengvinimą. Užrubežio pasams išduot taisyklių § II (Vyriausybės žinios, s. m. Rugs. 5 d. Nr. 9) skelbia štai ką:

"Nuo mokesčių už užrubežio pasus, leidimus ir vizas gali but atleisti arba gaut dokumentus sumažint mokesnių belaisviai ir neturteliai ir išsiunciami iš Lietuvos svetimšaliai, kiekvienu atskiru atsitikimu Vidaus reikalų ministerio ar Lietuvos Atstovo užrubežyje nužurėjimu."

Tai Lietuvos valdžia čia nelibiau apsunkena savo išėivius, kaip sakysime, Suv. Valstijų valdžia. Bet atsiminkime, kad mūsų našta yra daug lengvesnė negu Lietuvos lietuvių. Be paprastų mokesčių nuo turto, tenai piliečiai dar turi mokėt sunkias rekvizicijas kariumenei išlaikyt. Kai kurie prisimena savo aukas Lietuvos valstybei, pirktus bonus ir tt. Tai buvo gražu ir brangu. Tai dalinai sukūrė Lietuvos valstybę. Bet juk tikrieji valstybės kurėjai šia dien po žeme guli; muskynė juos priešininko kulka, ar kardas nuvarė į kapus. Ar galime mes lygint savo aukas su jų aukomis?

Daugelis iš tų, kurie aukavo, bonus pirkto, norėty pykt dabar, kam Lietuvos valdžia iš jų dabar dar mokesčių reikalauja, ypač, kodėl reikalauja lygiai iš tų, kurie aukavo ir bonus pirkto, kaip ir iš tų, kurie ne kiek Lietuvą nerėmė.

Bonai neša nuošimčius, neprapuls ir suma. Tad jų auką skaityt negalima. Jeigu tikrasias aukas čia imtume skaityt ir jas atsiskaityt nuo mokesčių už pasus, tuomet jos nūstoty but aukomis, o virstų paprastų mokesčiu valstybei.

Lietuvos vaikų pasišventimas savo tėvynei nebuvo ir nebus visų lygus. Buvo didžiausių patrijotų pasišventėlių, buvo duosnių aukautojų, o buvo ir visai tingių ir atšalusių, kurių geroju prisiprašyt prie Lietuvos darbo nebuvo galima. Pilietybės istatymas šių pastarųjų tarpė dabar ir susilaukia daugiausia pasipriešinimo. Bet tie, kurie iki šiol Lietuvai dirbo su pasišventimu, lai ir šj kartą bus pirmųjų tarpė piliečius surašant. Lai savo pavyzdžj ir kitus atšalusius paragina atlikt savo pilietiską priedermę. Liet. Inf. Biuras.

PO MEDŽIU

Malonūs broliai ir sesers! Šiandien neteisybė taip yra išsigalėjusi, taip išsiplatinusi ir išsišakojusi, kad kur tik mes neisime, kur tik mes nepažiūrėsime, visur pamatysime neteisybę, skriaudžiančią ir alinančią žmones, tuos, kurie daugiau dirba, deda savo sveikatą ir pinigus, kad ką nors nuveikus, kad iš to savo truso ką nors turėjus. Mēs jau gana gerai žinome kaip daug žmonių bėgiojo nuo savo kasdieninio darbo atliekamose valandose, par-davinėdami šėrus visokių bendrovių, kad tik sukurus kokią nors savo pramonę, kad lietuviams davus progą prasilavint pramonėje, kad lietuviai galėtų sau pirktis reikalingus daiktus pas savuosius ir savo skatikais, vieton šelpt svetimuosius, šelpt savuosius. Juk šį ar tą perkantiems vis tas pats, ar pats svetimtaučius ar pas savuosius perka, tegul geriau savieji uždirba kelis skatikus. Mēs žinome ir tai gana gerai, kaip daug pinigų žmonės sudėjo tokiu būdu bendrovių įkurimui, lygiai su gerais norais, kad ir sau parankumą turėjus, ir vienam kitam darbą suteikus, ir saviems davus progą kiek prasigyvent iš pelno. O ar taip viskas pavyko, kaip manė ir norėjo tie, kurie tam viskam dirbo ir pinigus davė? Ne! Taip įkurtos bendrovės, vienos žlungo apšluostę lupas teisingiems žmonėms, išieškojant jų sunkiai uždirbtus pinigus, kitos, atsiradus jose sukčiams, padarė kokias suktybes, pramonę leido prie bankruto, kad paskui patiemis būtų galima ją paimt iš savo rankas, pavarant šalin visus tuos, kurie davė pinigus. Tai yra didelė neteisybė, padaryta didelė skriauda teisingiems žmonėms, kurie padarė visą pradžią su geriausiais norais, nesitikėdami nieko blogo. Bet sukčių ir neteisinių žmonių, kurie tokiais neteisybėmis gyvena, yra labai daug ir jų sąžinės nejaucia žmonėms papildytų skriaudų. Jie ir toliau tik progą ieško, kad tik ką prigriebs, kad tik kam nors primelavus ir išviliojus iš žmonių kiek pinigų, apie kurio gražinimą jie niekad nemano. Yra tokių daugybė, kurie tik tuomi ir gyvena. Jų kasdieninė rūpestis tik, kad ką prisiviliojus ir prigavus. Yra tokių, kurie dėl tokių neteisybų neturi mažiausio pasitikėji-

mo pas nieką, ir todėl negali pradėti, kad ir menkiausią privatiską pramonę savo vardu, nes jei ją pradėtų, tuojaus supultų nuskriaustieji, ir su teismo pagalba viską išsidalintų už skolas. Tad to vengiant toki sukčiai savo pramonės vis steigiasi bendrovėmis: prisivilioja vieną kitą, ar net kelis, gudriai jiems pripasakoja bendrovės reikalingumą, prižadą jiems darbus ir gerą pelną, kad tik iš jų išviliojus pinigus, kad jiems įskus savo bendrovės šėrus su prigavystės tikslu. Ir kaip tik tokiu būdu prisigriebia ir pinigus išvilioja, jiems špigą parodo. Mat tą savo bendrovę inkorporuoja, ir iš tokių bendrovės savo pinigus paskui niekas nē per teismą atsiimt negali, tai kaip tik žmonių prisigriebiama, tuojaus toks sukčius atmeta visus patarimus tų, kurie skaitosi neva dalininkais, kad tik su jais susipykt ir jų atsikratyt, o pinigai jau jo. Tokiu vadinamą profesionalių sukčių yra labai daug, kiti vienoj vietoj jau negalėdami atrast žmonių, lėdandčių į jų tinklą, rengiasi bėgti kitus miestus, kur jų dar niekas nepažįsta, kad ten gaudyt prigavystėmis savo auksas.

Tai yra mažas pavyzdys, kokiais yra daugybės žmonių nuskriaudžiama. Bet neteisybų yra dar ir kitokių. Yra dar ir tokių, kad žmonės padėję daugybę savo darbo, sudėję savo pinigų paskui dar yra sumušami ir nukruvinami. Paimkime atsitikimą Chicagoje prieš dvi savaites, atsitikusį prieš lietuvių bažnyčios, ir paklausime savęs, ar reikia didesnės skriaudos, didesnės neteisybės, ir didesnės paniekos tiems, kurie per daugelį metų dėjo savo pinigus, kad įrengus lietuvišką mokyklą, kuioje lietuvių vaikai būtų mokinami savo tėvų kalba, rašymo, skaitymo ir Dievui pameldimo, tikėdamėsi savo vaikučius išaugint toje pačioje tautoje, kurioje gimė jų bočiai ir prabočiai. Nevienas tik žmonių per ilgus laikus sutauptytą skatiką atidavė mokyklos įrengimui, nevienas naktis nemigo, kad savo vaikučius išaugint lietuviais. Ypač motinosvargio dienomis ir naktimis, tikėdamas savo mažulėlius išaugiant gerai lietuviais. Jos žinojo tolimą praeitį, kada lietuvė motina sėdėdama prie vindelio mokino skai-

tyt elementorių savo vaikučius nepaisėdama savo vargo ir sunkenybių, bile tik mažyčius išmokinus lietuviškai. Chicagietės tai atmindamos praeitį, noriai savo vaikučius vedė į mokyklą, už lietuvių pinigus ir lietuvių vaikų mokinimui pastatyta, kad nevargus namie juos mokinant. Bet atsidoro doriškas sukčius, kuris ne atjautė lietuvių sielos troškimą, ne atjautė lietuvių tautos auklėjimo reikalingumą, ir tuos mažyčius užleido mokintojomis lenkėms, visai atydos nekrepdamos į tai, kad šia dienai kiekvienas tikras lietuvis yra pasinėręs kerštan prieš lenkus už jų nieksiškumą lietuvių tautai, kada lietuviai visokiais budais nuo lenkų šalinasi ir jų ne apkenčia, kada demonstracijas rengia prieš lenkus, kad tuomi jiems parodyt savo neapykantą, žodžiu sakant, kada lietuviai kovoja su lenkais už savo tautos išlaikymą, lyg tyčia, lietuvius erzinant, jų vaikus užleista lenkėms, ir kada lietuviai motinų pasipiršindami jų vaikų lenkinimui, tai jos užsundytą policija, kuri visu žiaurumu jas netik kad pažemino ir naniokino, bet dar ir kraują jų pralėjo. Ir tą siundymo darbą atliko ne lenkas, lietuvių priešas, ne koks kitas svetimtautis, kad ir dorėje nupuolęs žmogus, bet lietuvis, iš lietuvių truso ir sunkaus darbo ponaujanantis kunigas, kuris, jei būtų turėjęs savyje krikščioniškos meilės nors kibirkštėlę, būtų supratęs, kad reikia laikytis teisingų reikalavimų savo duondavių, o ne siundyt juos policija.

Malonūs broliai ir sesers, kurie jaučiate savyje teisybę ir savo tautos palaiikymo tiesą, paklauskite savęs, ar ponas Krušas seka Kristaus mokslą, kuris mokina meilės. Ar negrauzia dabar jį sąžinė, kada jis atsikusęs į žmones ir rankas tiesdamas jiems sako "viešpats su jumis"?

Jis privalo but dėkingas lietuvių lėtumui ir nuolaidumui. Jeigu jis būtų taip pasielgęs pas francuzus, ar italus katalikus, pasekmės tokio pasielgimo būtų buvę labai blogos. Jis galbut dabar susipranta, kad pasielgė netikusiai ir tuomi sudarkė ir lietuvių kunigo vardą, ir tikybą pažemino. Bet būtų geriau buvę, jei jis pirmiau būtų susipratęs, kad istorijoje niekur nėra buvę, kad

LIETUVIAI AMERIKOJ

Wilkes-Barre, Pa.—Manifestacija.

Vietos lietuvių manifestacija įvyko 3 d. Rugsėjo, dalyvaujant ir apeliinkų kolonijoms, būtent: Plymoutho, Edwardsville-Kingston, Luzernės ir Plains-Miners Mills.

Paroda prasidėjo apie 4 v. pp., ir tęsėsi apie pusantros valandos, vietos lietuviams vadovaujant, sekančioj tvarkoj: Pirmiausiai maršalas (juomi buvo Stanaitis, oficerio uniformoj), paskui jį vėliau vėliau ir buris kareivių, vadovaujant dr. Zigmantui ir kun. Paukščiui, irgi uniformose; tuosius sekė benas, o paskui mergaitės, vaikiukai, moterys, pėksti vyrai, pludurai ir galop automobiliai. Tokioj tvarkoj ejo kiekvienos kolonijos, išskiriant Plains ir Miners Mills lietuvius, kurie, kaip mažytės grupos, neturėjo kareivių (neturėjo ir Plymoutho kolonija atskiros kareivijos, nes tosios buvo susilieję su Wilkes-Barriu).

Nors šiai manifestacijai buvo daug kas priešingas ir viešoji visuomenė į tą, pažiūra buvo priešinga, nes daug kam neatrodė reikalingu dėkuot Hardingo administracijai už toki neva pripažinimą, kuris trimi metais pavėlintas ir atliktas vien dėl 5 mil. doliarų "bilos," Rusijos "nedalinimo" nesulaukiant ir šalies įtekin-giausių vyrų spaudimui esant, tačiau kas jau kartą atsilikęs, ne atšauks ir su tuom reikia skaitytis kaip su įvykusiu faktu.

Parodoj geriausiai buvo prisirengę (išskiriant kareiviją, su kuria W-B. viršioje visas kitas dalyvavusias kolonijas), tai Kingstono - Edwardsvillės - Luzernės (mat jos užsundytą policija, kuri visu žiaurumu jas netik kad pažemino ir naniokino, bet dar ir kraują jų pralėjo. Ir tą siundymo darbą atliko ne lenkas, lietuvių priešas, ne koks kitas svetimtautis, kad ir dorėje nupuolęs žmogus, bet lietuvis, iš lietuvių truso ir sunkaus darbo ponaujanantis kunigas, kuris, jei būtų turėjęs savyje krikščioniškos meilės nors kibirkštėlę, būtų supratęs, kad reikia laikytis teisingų reikalavimų savo duondavių, o ne siundyt juos policija.

Jis privalo but dėkingas lietuvių lėtumui ir nuolaidumui. Jeigu jis būtų taip pasielgęs pas francuzus, ar italus katalikus, pasekmės tokio pasielgimo būtų buvę labai blogos. Jis galbut dabar susipranta, kad pasielgė netikusiai ir tuomi sudarkė ir lietuvių kunigo vardą, ir tikybą pažemino. Bet būtų geriau buvę, jei jis pirmiau būtų susipratęs, kad istorijoje niekur nėra buvę, kad

be abejo, būtų nemenkiaus už virš apkalbėtas kolonijas pasirodę, jeigu ne kun. Struckaus šešikiškas, pašak komp. Šimkaus, pasielgimas, arba taktika, kurią jis visame vartoja. Ir ačiū tik Chmeliausko patrijotiškam pasistengimui, šiaip-ne taip pavyko suardyty žmones sujungti į kruvą.

Paroda užsibaigė už upės, miesto sode, kur po atviru dangum įvyko prakalbos Programą vedė kun. Paukštys. Kalbėjo: W-B. majoras, D. L. Hart, J. J. Lopeta, J. J. Casey, B. R. Jones, W. B. žydų rabinas Davidson ir atstovas V. Carneckis. Himnus ir keliatą dainelių padainavo W. B. ir Kingstono sujungti chorai, J. Stulgaičiui vedant.

Iš kalbų atstovo Carneckio kalba buvo tinkamiausia momento dvasiai ir geriausia upą sukėlus. Gražiai kalbėjo ex-kongresmonas Casey ir rabinas Davidson.

Apskritas įspudis buvo gana geras; upas žmonėse buvo pakilęs. Dalyvių buvo, sulyg sprendimo, tarpe 15—20 tukstančių. Iš vietos anžiura buvo priešinga, nes daug kam neatrodė reikalingu dėkuot Hardingo administracijai už toki neva pripažinimą, kuris trimi metais pavėlintas ir atliktas vien dėl 5 mil. doliarų "bilos," Rusijos "nedalinimo" nesulaukiant ir šalies įtekin-giausių vyrų spaudimui esant, tačiau kas jau kartą atsilikęs, ne atšauks ir su tuom reikia skaitytis kaip su įvykusiu faktu.

Parodoj geriausiai buvo prisirengę (išskiriant kareiviją, su kuria W-B. viršioje visas kitas dalyvavusias kolonijas), tai Kingstono - Edwardsvillės - Luzernės (mat jos užsundytą policija, kuri visu žiaurumu jas netik kad pažemino ir naniokino, bet dar ir kraują jų pralėjo. Ir tą siundymo darbą atliko ne lenkas, lietuvių priešas, ne koks kitas svetimtautis, kad ir dorėje nupuolęs žmogus, bet lietuvis, iš lietuvių truso ir sunkaus darbo ponaujanantis kunigas, kuris, jei būtų turėjęs savyje krikščioniškos meilės nors kibirkštėlę, būtų supratęs, kad reikia laikytis teisingų reikalavimų savo duondavių, o ne siundyt juos policija.

Parodoj geriausiai buvo prisirengę (išskiriant kareiviją, su kuria W-B. viršioje visas kitas dalyvavusias kolonijas), tai Kingstono - Edwardsvillės - Luzernės (mat jos užsundytą policija, kuri visu žiaurumu jas netik kad pažemino ir naniokino, bet dar ir kraują jų pralėjo. Ir tą siundymo darbą atliko ne lenkas, lietuvių priešas, ne koks kitas svetimtautis, kad ir dorėje nupuolęs žmogus, bet lietuvis, iš lietuvių truso ir sunkaus darbo ponaujanantis kunigas, kuris, jei būtų turėjęs savyje krikščioniškos meilės nors kibirkštėlę, būtų supratęs, kad reikia laikytis teisingų reikalavimų savo duondavių, o ne siundyt juos policija.

Parodoj geriausiai buvo prisirengę (išskiriant kareiviją, su kuria W-B. viršioje visas kitas dalyvavusias kolonijas), tai Kingstono - Edwardsvillės - Luzernės (mat jos užsundytą policija, kuri visu žiaurumu jas netik kad pažemino ir naniokino, bet dar ir kraują jų pralėjo. Ir tą siundymo darbą atliko ne lenkas, lietuvių priešas, ne koks kitas svetimtautis, kad ir dorėje nupuolęs žmogus, bet lietuvis, iš lietuvių truso ir sunkaus darbo ponaujanantis kunigas, kuris, jei būtų turėjęs savyje krikščioniškos meilės nors kibirkštėlę, būtų supratęs, kad reikia laikytis teisingų reikalavimų savo duondavių, o ne siundyt juos policija.

Parodoj geriausiai buvo prisirengę (išskiriant kareiviją, su kuria W-B. viršioje visas kitas dalyvavusias kolonijas), tai Kingstono - Edwardsvillės - Luzernės (mat jos užsundytą policija, kuri visu žiaurumu jas netik kad pažemino ir naniokino, bet dar ir kraują jų pralėjo. Ir tą siundymo darbą atliko ne lenkas, lietuvių priešas, ne koks kitas svetimtautis, kad ir dorėje nupuolęs žmogus, bet lietuvis, iš lietuvių truso ir sunkaus darbo ponaujanantis kunigas, kuris, jei būtų turėjęs savyje krikščioniškos meilės nors kibirkštėlę, būtų supratęs, kad reikia laikytis teisingų reikalavimų savo duondavių, o ne siundyt juos policija.

Parodoj geriausiai buvo prisirengę (išskiriant kareiviją, su kuria W-B. viršioje visas kitas dalyvavusias kolonijas), tai Kingstono - Edwardsvillės - Luzernės (mat jos užsundytą policija, kuri visu žiaurumu jas netik kad pažemino ir naniokino, bet dar ir kraują jų pralėjo. Ir tą siundymo darbą atliko ne lenkas, lietuvių priešas, ne koks kitas svetimtautis, kad ir dorėje nupuolęs žmogus, bet lietuvis, iš lietuvių truso ir sunkaus darbo ponaujanantis kunigas, kuris, jei būtų turėjęs savyje krikščioniškos meilės nors kibirkštėlę, būtų supratęs, kad reikia laikytis teisingų reikalavimų savo duondavių, o ne siundyt juos policija.

Parodoj geriausiai buvo prisirengę (išskiriant kareiviją, su kuria W-B. viršioje visas kitas dalyvavusias kolonijas), tai Kingstono - Edwardsvillės - Luzernės (mat jos užsundytą policija, kuri visu žiaurumu jas netik kad pažemino ir naniokino, bet dar ir kraują jų pralėjo. Ir tą siundymo darbą atliko ne lenkas, lietuvių priešas, ne koks kitas svetimtautis, kad ir dorėje nupuolęs žmogus, bet lietuvis, iš lietuvių truso ir sunkaus darbo ponaujanantis kunigas, kuris, jei būtų turėjęs savyje krikščioniškos meilės nors kibirkštėlę, būtų supratęs, kad reikia laikytis teisingų reikalavimų savo duondavių, o ne siundyt juos policija.

Parodoj geriausiai buvo prisirengę (išskiriant kareiviją, su kuria W-B. viršioje visas kitas dalyvavusias kolonijas), tai Kingstono - Edwardsvillės - Luzernės (mat jos užsundytą policija, kuri visu žiaurumu jas netik kad pažemino ir naniokino, bet dar ir kraują jų pralėjo. Ir tą siundymo darbą atliko ne lenkas, lietuvių priešas, ne koks kitas svetimtautis, kad ir dorėje nupuolęs žmogus, bet lietuvis, iš lietuvių truso ir sunkaus darbo ponaujanantis kunigas, kuris, jei būtų turėjęs savyje krikščioniškos meilės nors kibirkštėlę, būtų supratęs, kad reikia laikytis teisingų reikalavimų savo duondavių, o ne siundyt juos policija.

Lietuvių manifestacijos ir jų priešai.

Kaip žinome mes visi, kad pripažinus Suv. Valstijoms Lietuvą, mums didelė vertė iš to yra, kurios aš čia nē aiškint neaiškinsiu, nes jį visi mēs jau žinome gana gerai, o kita, jau buvo aiškinta visuose lietuvių laikraščiuose anksčiau. Tik svarbu mums žinot tas, kad musų nekurię laikraščiai ir "politikai," kurie rašinėja apie tą dalyką, labai už daug apgalvestauja prirodydami, kad iš to labai mums nēr ko džiaugtis; ir tt. Pirmiausia tokiais laikraščiais yra tas "tyrasis" darbininkų "Keleivis", kuris duoda savo laikraščio skiltis panaudot kokiems Lietuvos priešams bei slavizmo simpatizatoriams, tik žinoma, prisidengs jems "darbininkų" skraistę. Nežinia ką jie mano toki "gudrus" politikai (o gal sakant teisingiaus, slavofilai), kurie dar vis nori dumt akis musų visuomenei, bet jau šiuomi laiku jie to padaryt negalēs, nes jų darbus mēs suprantam, o juk iš darbų viskas galima sužinot, ir pats žmogus, ir jo ydos, ir kam jis tarnauja.

Ne kitokesniais yra ir toki laikraščiai, kurie drįsta tokių slavofilų talpint viltingas mintis savose skiltyse. Kasgi tas niekas yra mums, lietuviams? Aišku kiekvienam lietuviui darbininkui, kad tai yra atėičiai pasityčiojimas, kokio gudruolio slavofilo, iš lietuvių visuomenės, o ir iš to paties lietuvių laikraščio, kuris talpina. Noroms nenoroms turimanynt, kad jau čia yra kas nors.... Argi galima suprantančiam žmogui bei lietuviui darbiečiui tokias neteisybes skleist, kurios netinka tiesai, arba stačiai, nesąmonė? Ir kurgi galima rast jau didesnę nesąmonę kaip kad tas "Kas iš to naudos lietuviui darbininkui, kad pripažino Lietuvą?" ir taip daugiau visokių "išvaidžiojimų," kurie visi tinka tik slavams, o ne kam kitam. Ir visi jie yra stiliaus "varšausko" ar "moskovsko." Kam dar jus ponai "filosofai" deklata atspaudą lietuvių darbininko? Mēs jau juos seniai pažįstame, ir dabar matome kasdien ką jie mano apie lietuvius ir Lietuvą.

Toliau tie musų "tikrieji" užtarėjai darbininkų, verkia "proletariškomis asaromis", kad toji "buožių" Lietuva tapo pripažinta! Na, žinoma, jie pasisako tikrą tiesą, visada, kad, kur jie iš ko pelno negauna, tai jiems ten ne patinka ir neapsimoka kištis, nes "figliaus" negali daryt. Suprantama, Leibus ten neis, kur nejaucia "kaptum giveizum," o kuomi gi jo bernai prastesni bus? Jie vargšai turi žuvaut taip, nes kuomgi maitinsis. Kuom aprupins savo gyvenimą? "Nē sėja, nē ariā, nē į klauoną kraują, o maistą vis gauna," taip ir musiškiečiai darbininkų "draugai" darė ir daro. Na, o kas jų to "garsaus" balso klauso? Ug i "lietuviai," kurie kokius nors interesus turi su slavais. Pakrypę į tą

pusę, geidžia ir visą šalį "šlekeicams" paduot. O tokių matosi gana pusėtinai.... O jie savo motyvais ir daugumai apdumia akis. Aš labai esu jų matęs daug ir jų kalbų esu prisiklausęs tiek tiek. Su jais sykiu eina ir lenkų "dziennikai", apraudodami visi sykiu kaip kad tie žydai su Ezakelium griuvėsiuos Jaruzaliaus, raudonojo savo krašto nelaimės, taip lygiai ir musiškiečiai, musų gryniausie priešai, kirmičiai lenkai duksta, šelsta ir vai-toja, kad Lietuva "buožių" neina sykiu su "šlekeicais" "proletarais." Argi galima norēt lietuviams, kad Lietuvos priešai tuom darbų būtų užganėdinti? Ar galima norēt, kad mus jie užtai pagirtų ir velytų mums to? Niekad! Gėda lietuviui tam, kuris jau tokius žmones girtų ir mylētų. Suprask, kad jau toks ne musų yra, bet slavų pastumdā.

Mieli broliai darbininkai! Pripažinimas Lietuvos pilnais, smugis musų pesimistams ir musų priešams. Mēs apvaikščiojome ir apvaikščiojame pilni džiaugsmo, kad pasirodyt pasauliui, kad mēs verti esame laisvės. Kad pamatytų pasaulis kaip mēs ją gerbiame, mylime ir džiaugiamėsi ja. Tas viskas musų atsimetėliams, musų priešams lenkams, jiems peiliš kakle, druska akycė. Ir šaukia jie visi vienu balsu prieš tai: "Kas išto naudos Lietuvos darbininkai", kad Lietuvą pripažino lietuviams. Suprask, lietuvi, kad ne lenkams ir ne rusams pripažino, bet lietuviams! Tai tame ir blogybė esā. Jų tikslai įvairūs, bet principas įvienas ir tas pats pas juos visus gyvuoja. Lietuvi, suprask viliugystę svetimųjų naudai. Stovėk bendrai ant sargybos, ir svarstyk blaivai visus reikalus, nepaisant kas juos paruoš: katalikas-klerikalas, tautininkas - liberalas, socialistas - utopistas ar bolševikas - komunistas. Kas tinka, priimk, o kas ne tinka naudai mums, atmesk! Žinok, miels lietuvi darbininke, "kokis bus musų stonas, kad ant musų bus svetimas ponas!" V. G. Dzukas.

Redakcijos Atsakymai.

Jonas P. Lietuvos įstatymuose aiškiai apie tai pasakyta nėra, bet gali but kaip ir kitose valstybėse — galima tapt piliečiu, svetimos nustojus, ar jos išsizadant. Kaslink registravimosi tai kiekvieno liuosos valia. Kas neturi svetimos pilietytės, jeigu mano grįst savo tėvynėn, verta registruotis, nes šiuose laikuose reikia kokios nors valstybės pavaldiniu but. Kaslink agitacijų prieš registravimąsi, tai ja užsiima tie, kurie patys registruotis nemaną; visa mat bėda tame, kad nē Lietuvos valdžia, nē atstovybė pas juos patarimo neklausė. A. Ivoška. Tamistos minimo rašteliio mēs negavome; galbut kur nors kelionėje žuvo.

Lietuvos Informacijų Biuras. Jūs sakote jog rinkimai Lietuvos seimam atsibus 10 ir 11 dienosė Rugsėjo, gi Lietuvos laikraščiai paskelbė 10 ir 11 Spalio. Pas ką teisybė?

APIE ĮVAIRIUS DAIKTUS

NAUJA LOKOMOTIVA.

Apie prieš metus buvo pasklidęs gandas, kad Rusijoje išrasta nauja lokomotiva, bet esant Rusijai šiandieninėje betvarkėje, apie naują ten išradimą mažai kas patsėjo ir gandas beveik nuėjo užmirštin. Dabar vienok ji atbudina B. D. Wood, kuris iš Petrogrado rašo į Parį, žiausias laikraščius, kad tas išradimas nevertas užmiršties, ir kad išradėjas veda derybas su viena amerikoniška firma, kuriai nori savo išradimą parduoti.

Išradėju yra rusas Ivanas Mahanin, turintis 33 metus amžiaus ir dabar gyvenantis Petrograde. Jis turi išradęs naują lokomotivą, kuri gali su virtine vagonų bėgt be sustojimo nuo Petrogrado iki Vladivostokui, arba 7,500 mylių. Lokomotivos bandymai jau buvo daromi tarp Petrogrado ir Maskvos, ir pasekmės buvo kuogeriausios. Kelionė vienon ir kiton pusėn atlikta be sustojimo.

Šita lokomotiva savo kurui naudoja gazoliną, iš kurio ji gaminasi elektrą. Vanduo visai nereikalingas. Greitumu bėga po 90 verstų per valandą. Nereikalauja vielų nė gyvosios šėnies. Nedaro trenksmo ir negamina dūmų. Patarnavimo reikalauja tik 80% viso to, ko reikalauja garu varomos lokomotivos. Gali patraukti 70 vagonų. Jos naudojimas kainuoja tik 15% to, ką kainuoja garu varoma lokomotiva.

Padirbimas šitų lokomotivų Rusijoje dabar nėra galimas dėl fabriku susidemoralizavimo dėlei šalies sugriuvimo, todėl jų išdirbimas už 18 mėnesių persikels į Švivenytas Valstijas.

Mahanin savo išradimais Rusijoje yra atsižymėjęs jau pirmiau. Jis išrado orines torpėdas, kurias pasaulinėje karėje vartojo visi talkininkai. Jo išradimu yra ir pats savim pasikraipantis karės laukuose žibintuvas.

RAUPUOČIŲ SALA.

Prie įtakos Table Bay, apie 7 mylių atstume nuo Kapstado yra sala Robben, pietinėje Afrikoje, kur yra didelis nusikaltėlių kalėjimas ir raupais sergančiųjų gydymo. Sala ištole marguoja raudonais namų stogais, medžiais ir vėjo sukamais malūneliais vandens pumpavimui. Čia yra daugybė sergančiųjų pavojinga raupų liga. Tarp jų yra ligoniai, kurie neturi per daug didelių kančių, bet yra tokių, kurie dėl skausmų, tiesiog eina iš proto. Šitie ligoniai čia "gydoma" ne vaistais, bet reginiais, ir tik pastaruoju laiku imta jiems naudoti chaulmoogro aliejus, kurs nors ligonius negydo, bet sumažina skausmus, šiaip daugiausia tik reginiais stengiamasi išblaškyti ligonių mintis, kad jie kiek užmirštų manymą, jog jie kenčia. Todėl čia yra daugybė sporto klubų, kur įvairiomis gimnastikomis ir kitokiais tampymais "bovi-

na" ligonius. Apart to yra rodoma tris kartus savaitėje krutanti paveikslė. Yra įrengta gana patogios ligoniams jurėse maudynės, gi visos tuščios šios salos vietos apšodintos įvairiausiomis gėlėmis.

Čia atplaukia tris kartus ir laivai, atgabenanti gimines ir pažįstamus, ligonių atlankyniui. Užsikrėtimo čia niekas nesisaugoja. Ligonius, jiems norint, išleidžiama atlankyti savo namiškius, kad persitikrinus, ar liga yra jau sumažėjus, ką galima jaust atlikus kelionę.

Visus sunkiuosius darbus čia atlieka kaliniai negrai išimtinai.

NAUJAI ATRASTOS RYMO KATAKUMBOS.

Neseniai Ryme kasant pamatus rengiamai statyti daržinei prie Porta Maggiore, darbininkai prikasko daugybę šiukšlių ir sušlavų, kurias prašalinus prikasta įėjimas į ikišiol nežinomus urvus, kuriuose atrasta ženklai dar iš 272 metų, kada cėsoriaus Klaudijaus buvo užginta katakambų rausimas Rymo miesto rubežiuose.

Dvejais plytų laiptais nulipus žemyn, atsiranda kambarys, 20 pėdų platus ir 16 pėdų aukštas, sienos ir lubos šio kambario turi varšą paprastų pelenų. Keturiuose kampuose ant sienų yra ne aiškūs ženklai buvusių paveikslų, kurie, kiek galima suprast, reiškė moteriškas stovyklas. Kitais laiptais nusileidus gilyn, atrasta dar 17 kambarių, didesnių už pirmąjį, kuriuose, kiek dasiprotėt galima, laidota numirėlius, nes dar surasta du sutrunėję žmonių skeletai. Viename iš šitų kambarių, ant sienų yra dar žiurimi, nors ir vargiai, 12 paveikslų, perstanciu 12 apaštalių, kurių aiškiausiai yra šv. Petras ir Paulius. Ar yra tai originališki apaštalių paveiksai, niekas ne užtikrina, net ir profesorius Nespi Landi, kuris dabar tuos urvus tyrinėja. Lubos irgi būvę paveiksluotos. Ižiurima dar buriai avių, su ilgomis vuodegomis ir dideliais ragais, kokios dar ir šiandien yra auginamos Sirijoje ir Palestinoje. Viduryje avių burio sėdi kokia tai žmogysta, galbūt tai Kristaus paveikslas. Kitot vietoj sėdi barzdotas vyriškis, aplink jį buris nuogų žmogystų. Galbut čia atvaizdinama krikščtas, ar koks sveikatos šaltinis.

Ant iš sienų išgriuvusių plytų ištusta metai 137. Ant vienos sienos surašyta katakambų savininkų vardai, kur išskaitomą Aurelius Onesimus, Aurelius Pareus, Aurelius Prima ir Aurelius Felicissimus. Išto spėjama, kad šitas katakumbas įtaisė viena turtinga krikščioniška šeimyna, pasikirdama jas laidojimi numirėlių, pirmame ar antrame amžiuje po Kristui.

NAUJA LEMPA.

Neseniai išrasta nauja elektrinė lampa, kurią išrado italas, Juan Tomadelli,

Sulyg "New York Tribune," gi šis sutrešusį po savim sulamdo ir apsisotja jo vietoj. Kadangi numirėlis turį buti nes ji gali be pertraukos ir be permainos žibēt per cėlus tris metus.

Šitos lempos dabar yra dirbamos vienoje New Jersey laboratorijoje ir netrukus pasirodys vartonėje. Jų dirbimas ir bandymas yra jautriai detektivų saugojamas dienomis ir naktimis, kad kas ne išvogtų jų slapybę. Lempos žiburį gamina ne drateliai, kokius matome šių dienų lempos, bet plieninis virbalas. Iš ko jis susideda, tai yra išradėjo slapybę. Viena lampa kainuoja apie 12 šilingų.

PAKEITIMAS MEDŽIŲ SPALVOS.

Vokiškas inžinierius Reisman paskelbė, kad jis išrado būdą pakeitimui augančių medžių spalvos. Sulyg jo išradimo, medžių sudėties spalva, nuo gauli šaknų ir net iki paskutinių lapelių, galima pakeist bėgyje 48 valandų.

Medžių sudėties dažas, kurio 50 gramų sumaišius su 200 litrų vandens, užtenka vienam medžiui. Tharandt giriose daryta bandymai ir gauta labai geros pasekmės.

Iš taip permainytos spalvos medžių dabar Vokietijoje bus dirbama namų baldai, cigarnyčios, ir kiti išdirbiniai.

ELEKTRONO REIKSMĖ.

Elektronas susideda iš dviejų dalių, kurių viena yra spēka, antroji—medega, arba kitaip sakant, elektra ir kokia nors paliečiamoji medega. Elektronas yra tai mažytė dulkelė, arba mažiausia dalelė kokio nors daikto, kuri kaip ir viskas, turi savo elektrą. Kiekvienas mums matomas daiktas susideda iš smulkučių dalelių, arba elektronų. Elektra irgi iš elektronų susideda. Tuba vacuum (mažytis žiburėlis) prie bėvelinio telefono yra aparatu, tveriančiu elektronus, reikalingus gaudymui elektrės sriovių, kuriuos neša perduodama balsą. Elektronas yra taip smulkus, kad reiktų jų sudėt 7 milijonus, vieną šale kito, kad jais užpildžius ilgį vieno colio plozu. Per 50 vntų žiburio lempukę pereina apie 3 000 000 000 000 ooo elektronų, vienos sekundės bėgyje, arba tiek, kiek sunku suskaičyti, arba laikui bėgant, suskaičyti visai negalima.

BERMUDŲ KAPAL.

Saloj Bermuda numirėlių laidojimas nėra taip lengvas kaip kitose pasaulio dalyse. Visoj saloj žemė susideda iš kalkinės uolos, gi dirbamos žemės sluogsnis visai negilus, todėl laidojant numirėlius, reikia akmenyje kalt duobę iki 15 pėdų gilumo. Kadangi duobių kalimas brangiai kainuoja, tad tokios duobės nuo kart iškalama visai giminei vienos šeimos ir ten laidojama visa giminė. Pagal valdišką įsakymą, tokia duobė negali buti atidaroma per 366 dienas po numirėlio palaidojimui. Pralinkus tiek laiko pirmiaus palaidotas numirėlis su grabu jau yra sutrešęs, tad ant jo viršaus galima įleisti kita,

gi šis sutrešusį po savim sulamdo ir apsisotja jo vietoj. Kadangi numirėlis turį buti nes ji gali be pertraukos ir be permainos žibēt per cėlus tris metus.

Šitos lempos dabar yra dirbamos vienoje New Jersey laboratorijoje ir netrukus pasirodys vartonėje. Jų dirbimas ir bandymas yra jautriai detektivų saugojamas dienomis ir naktimis, kad kas ne išvogtų jų slapybę. Lempos žiburį gamina ne drateliai, kokius matome šių dienų lempos, bet plieninis virbalas. Iš ko jis susideda, tai yra išradėjo slapybę. Viena lampa kainuoja apie 12 šilingų.

AKINIAI SENOJE GADYNĖJE.

Senoje gadynėje, kada atsirado akiniai, žmonės juos skaitė dideliu papuošalu ir todėl veik kiekvienas juos dėvėjo, ne atsižvelgiant, ar keno akys jų reikalavo, ar ne. Daugiausia akinius žmonės dėvėjo Ispanijoje, kur kiekvienas dėvintis akinius tada skaityta prakilniu žmogum. Vienas jaunas minikas buvo patraukta teisman ir kaltintas už suvadžiojimą moteries. Teismas tęsėsi gana ilgai ir galiaus tapo išteisintas. Vienuolyno per dėtinis tuomi labai džiaugėsi ir sveikydamos teisme laimėjusį miniką, spausdamas jam ranką, pasakė: "Broli, dabar turi dėvėti akinius, nes juos užsitarnavai." Akiniai tada buvo dirbami ne sulyg akių, bet sulyg žmogaus didumo. Ispanijos bajorai tada dėvėjo akinius, kurių vienas stiklas lyginosi delno didumui.

SENI SKELETAL.

Moro ukėje, netoli nuo Thorney, Anglijoj, darbininkai kasdami grabe, durpių sluogsnyje atkasė dviejų didžiųjų skeletas, kuriuos atidavė zoologijos ekspertui dr. Garrood, kuris juos sudėjo cėlybėn ir nusprendė, kad šios didžuvės gyveno prieš 10,000 metų. Didesnė dalis šitų kaulų yra visai gerame stovyje, tik iš žemės imant, jų galvos suiro.

Sprendžiama, kad prieš 1000 metų šitos didžiuvės iš jurių čia atplaukė upėmis, kuomet vėjas iš jurių varė vilnis šion pusėn, ir kada vanduo staiga sugryžo į jures, jos čia pasilikto be vandens ir taip žuvo.

MERGŲ PIRŠIMASIS.

Himia saloj, prie grekiškojo Arhipelago gyvenanti žmonės turi paprotį, sulyg kurio mergos peršasi vyrams. Ten moters daugiau sia užsiima gaudymu kimpų. Merga, geidžianti ištekt už vyro, laukia kol prigaudo kimpų tiek, kiek ji turi metų, ir paskui jas šilkais apvyniojus, dovanoja tam vyrui, už kurio ištekt ji geidžia. Jeigu toks vyras atmetų dovaną ir tuomi nesutiktų vest pesiperščią mergą, tai viltis vedimo jam turi žut, nes taip atsitikus, visos mergos susitaria, ir nuo tokio vyriškio visuomet šalinas, nė viena jam daugiau nesiperša. Vyras mergas ten prie tekėjimo ne kalbina, bet laukia, kol mergos jiems pasipirš.

ŽODYNĖLIS

GREIČIAUSIA IŠMOKSI ANGLIŠKĄ KALBĄ. Turėdamas tikėtinai žodynėlį, sutalysit pagal geriausį kalbamokslinį būdą, be kito pagalbos išmokti kalbėti, skaityti ir rašyti. Kaina tik 60c. Galima gauti pas M. PALTANAVIČIA 15 Milbury St. Worcester, Mass.

LIUSOJI VALANDA.

Jaunimo skyrius

Likimas.

Ve, ir vakacijų laikas baigiasi, už kelių dienų reiks apleist gimtinį kampelį ir trauktį miestą smegenų džiovint.

Kaip visada, taip ir ši rytą traukiau į pagirį, į tą didžiąją pievą, paskutinį kartą, prieš žiemą pasigerėt.

Netikėtai sutinku senį Kalnavertį. O, juokingas buvo senukas. Jis daug kartų buvo man pasakojęs visokių anegdotų.

—Labas rytas, tėvuk, ir iš kur taip trauki? Jis su šipsa atsakė:

—Labas, labas rytas. Nugi buvau grybaut.

—Ar nepailsai?

—Taip, biskj. Butų gerai pasilsėt. Antra, juk ryt ar užporyt apleisi, tai reiktų dar pasikalbėt.

Aš sutikau su senuko pasiulymu ir mudu atsisėdome ant didelio akmens po senu toliu. Senukas prabilo:

—Zinai, Jonuk, man į mintį atėjo tau papasakot vieną iš daugelio likimų. Ir klausyk, kad ir tau netektų toks likimas. Vaziuoti į miestą prie to gal toliaus, ir visada apsigyvensi, o mieste visko atsitinka.

Žinojau iškalno, kad senukas ką nors gero pasakys, nes jis, mat buvo Amerikoj ir dar prie to visą jaunystę pragyveno miestuose, tai daug žinojo.

—Kaip išbėgau nuo rusų žandarų, nuvažiuavęs Amerikon apsigyvenau puikiame miestelyje tarp nedidelių kalnelių. Tame miestelyje buvo gana gražaus jaunimo ir visi suėdavo. padinuodavo, pašokdavo, žodžiu sakant, leido linksmai dienas. Užsidegęs prigesusią pypkę senukas tęsė toliau: Ir ve misterišku būdu įsimyli dvi jaunos mergaitės, Jura ir Maudija, į vieną jauną vaikina, ir gana didelį, kokių dėvynių pėdų augščio—Vyturį. O, o, o! kiek mergaitės privargo! Atsiminus, net ir dabar juokas ima.... Budavo, jeigu dainuojame, tai Maudija — pašmakšt! ir atsisėda prie Vyturio. Jura iš to piktmuo negalėdavo net dainuoti ir balsas persimainydavo iš soprano į baritoną. Jeigu šokdavome, tai Jura pasigriebs Vyturį šokdavo net padalkos augštin šokinėdavo.

Tai Maudija atsisėdavo kampe ir taip nabagė piktai žiurėdavo, net akių spalva mainydavosi. Niekas negalėdavo išvest šokt. Kampe sėdėdavo, rodosi, kad ją negalėtų nė devyni mukai iš kampo ištempt.

Jura prisitalkius prisikalbindavo Vyturį nueit į teatrą. Tai Maudija sužinojus jau tą vakarą niekur neidavo iš namų ir du stiklu vandens išgėrus, ne vakariniavus, eidavo gult. Tai kad atkeršijus Maudijai, prisikalbindavo Vyturį maudytis į ežerą, o jis mėgo, nes plaukt gerai mokėjo. Tai jau Jura, jeigu pasitaikydavo butį kartu, iš piktmuo visus dagius nuoga ranka išraudavo.

—Na, o kas toliaus atsitiko?

Senukas patraukė pypkę, paputė dumus, nusišypsojo.

—Nugi išėdavo burelis mergaičių pasi-vaikščiot, tai Jura su Maudija ir pradeda tuojaus bartis už Vyturį; gerai, kad budavo kitos mergaitės, tai perskirdavo, nes kitaip gal ir susipešė butų. Ir taip ilgą laiką barėsi, pykosi tarp savęs, ir nėkaip negalėjo liautis jį mylėt, net kiti buvo patarę važiuot Vyturiui į Turkiją....

—Tai kodėl tėvukas bent vieną nepasi-veržėt?

—A, Jonuk! Aš tik laukdavau tokių nuotikių, nes tai buvo geriausia proga pasi-juokt, vietoj vargytis varžytinėmis. Aš, mat, Jonuk, jaunas, mylėjau juokus, juokus labiausia. Ot, iš kur nors atvažiuo daili mergaitė ir paviliojo Vyturuką nuo tų dviejų. Na, ir likę be Vyturuko, aimanavo, o kiti juokėsi. Ir taip palikau jas, ir koks likimas jas patiko, neteko girdėt, nes tuom tarpu apleidau tą miestelį. Bet gaila, kad jauni neapsirokuoja, vargsta ir dėlko? Dėl mažmožio. Tą vis daro gana jauni. Bet vėliaus suaugę ir ištikrųjų įsimyli, ir iš to daug pasauljį nelaimių atsitinka. Tai ir tu, Jonuk, neįsimylėk į tą, kurią jau kitas myli.

—Ha, ha—ha! Tėvuk, juk pažįstat mane gerai ir jau tokių nesąmonių nepadarysiu.

—Nagi jau artinasi pusryčiai, reikia skubintis grybus nešt namo. Sudiev Jonuk.

—Sudie, tėvuk—tariau.

Taip persiskyręs su senuku, su naujais įspudžiai nutraukiau į pagirį prie savo mylimo aržuolo, o senukas nusiskubino namų link. Jonukas.

Ar netiesa?

Gražiai augo merguzėlė
Pas savo tėvelį,
Nežinojo kas ludnumas —
Sutiko bernelį.....
Ją mylėjo motinėle,
Gražiai ją auklėjo,
Nuo visokio pikto, blogo,
Visad persergėjo.
Ji turėjo geras drauges,
Su kuriomis žaidė,
Linksma buvo it paukštelė,
Po darželį skraidė.
Bet nelaimė.... O nelaimė!
Sutiko bernelį,
Kuris pavilioj' mergelę,
Pavogdams širdelę.
Jisai gražiai jai melavo,
Kol ją suviliojo,
Ir kada ji jau jį myli,
Tikrai sužinojo.....
Kad veidmainis bernuželis
Kitą pamylėjo,
O pirmosios merguzėlės
Visai ats'žadėjo.
Jis užmiršo, kad žadėjo,
Ją visad mylėtie,
Ir už porą metų
Prašė, už jo ištekėtie.
Merguzėlei nuliudimas
Didžiai širdį graužė,
Nelaiminga meilės liga
Jos sielelę gniaužė.
Tiktai tada ji suprato
Tos meilės kartybes,
Ir nedoro bernuželio
Piktas melagybes
Nors negavo ji ramybės
Ir tankiai raudėjo,
Bet pasaulio didžią tiesą
Tada dažinojo—
Kad kiekvienas bernuželis
Yra veidmainingas,
Ar jis jaunas, ar tai senas,
Visad melgingas.

M. Kreiviūtė.

Atsimenu.

Praslinko, prabėgo šešiolika metų!
Metai, kurie jau niekad negrįš,
Kuriuos aš niekad neužmiršiu,
Nes jie man buvo saldėsi užvis.

Atmenu kada aš buvau visai maža,
Mātutės kudikis užvis brangusia,
Kadą glaudė mane prie širdies,
Kada man teko jos bučkis saldusis.

Atmenu, kada prie šono prisiglaudus
Močiutė "tėve mūsų" mane mokino,
Ir su elementoriaus pirmomis raidėmis
Kasdien, noriai, mane supažindino.

Atsimenu pirmas dienas mokyklos,
Ir kelią, kuriuom pradėjau žengt prie ateities,
Ir ilgas valandas savo mokiniamsi,
Kad sulaukus sau laimingos ateities.

Metai kaip vanduo greitai prabėgo,
Kuriuose mano matutė mane auklėjo
Ir gražiais savo patarimais, pamokoms,
Mane nuo viso blogo ir pikto sergėjo.

Linksma yra man atmint tas dienas,
Kada niekas man ne rūpėjo,
Ir kada močiutė viską veikė dėl manęs,
Kada mane dar mažu kudikiu turėjo.

Bet jau aš ne kudikis, šešioliką metų turiu;
Užtenka, močiute, jau tau darbuotis,
Už viską aš tau, močiute, ačiu tariu;
Leisk man padirbt, laiks tau poilsiu vaduotis.

Per šešioliką metų gana privargai dėl manęs;
Dienas ir naktis prie manęs tu praleidai.
Tad leisk man dabar padirbtėt dėl tavęs —
Busiu tavo tikra dukrelė ir tavo globėja.

M. Kreiviūtė.

Foreign Lang. Inf. Service.

MALUNINKYSTĖ

(Tąsa)

užsikemša. Turi turēt supratimą mekaniškų darbų, ir turi but dirbęs kituose maluno darbuose. Turi but protingas, veiklus, akvyvas ir gerų plaučių. Reikalaujama pradinės mokyklos mokslo.

Pakuotojas (packer) dirba prie mašinos, kuri pildo maišus, pakelius ir bačkas su užbaigtais produktais. Vyrai dirba kur reikia pilti į maišus ir bačkas, o moteris, kuri pilama į mažus pakelius ir skryneles. Jis turi mokēt greitai ir teisingai nert, pilant į maišus, turi mokēt siut su maišų adata ir turi vartot maišų uždarymo mašiną. Jis taip pat turi mokēt greitai uždēt bačkų dugnus, padaryt mažesnius pataisymus, laikyt užrašus ir apskaitliuot kiek miltų suka kuota. Turi but protingas ir sveiko kūno. Reikalaujama pradinės mokyklos mokslo.

Pakuotojų prižiūrėtojas. Jo darbas panašus į pakuotojo darbą. Jis prižiūri pakuotojų darbą, kad būtų teisingai atsverta supakuota ir supilta į maišus, skrynias ir bačkas. Turi but paprasto tvirtumo, turēt pakuotojaus prityrimą, mokēt suskaitliuot ir teisingai apreikt kiek padaryta darbo žinot kaip užstatyt ir pataisyt mašinas. Reikalaujama pradinės mokyklos mokslo.

Vežiotojas (trucker), išvažioja trokiais miltus ar kitus produktus nuo pakuotojų sandėliu, vagonus, arba iš sandėlių į vagonus, kaip prisako sandėlio prižiūrėtojas. Turi but tvirtas vyras.

Meistras (millwright). Jo darbas panašus į rynų prižiūrėtojo darbą. Jis prižiūri rynas, mašinas ir kitus prietaisus. Jis taiso, naujas mašinas dėda, išima senas pagal noro vyriausiojo maluninko. Jis turi but medžio ir skardos darbų žinovas ir turi žinot abelnavi visą malimo procesą. Jis turi but prityręs dailydė, skardininkas ir rynų prižiūrėtojas, ir turēt supratimą kaip uždēt diržus ir taisyti mašinas. Turi but gerų plaučių ir turēt pradinės mokyklos apšvietimą.

Mašininkas (sack-man) laiko savo žinioje visus tuščius maišus, maišelius, skrynias ir bačkas. Jo priedermė pristatyt tuos dalykus pakuotojui, kuomet jis jų reikalauj. Jis turi mokēt paaikšinti kiek yra ko gavę ir išdavę, ir žinot kiek dalykų turi ant rankų. Turi but protingas, teisingas ir nuolatos prie darbo. Reikalaujama pradinės mokyklos mokslo.

Maišų siuvėjas (sack sewer). Taiso ir lo po maišus rankomis ir mašina, siuva taip pat ir kitus dalykus pagal reikalą. Jis turi but prie savo darbo tikęs.

Sandėlio prižiūrėtojas (warehouse foreman). Jo darbas panašus į pakuotojų prižiūrėtojo. Jis turi savo globoje sandėlių ir prižiūri visus vežėjus ir pakuotojus. Jis prižiūri krovimą į vagonus, ir duoda įsakymus pakuotojų prižiūrėtojui. Jis turi tikrai žinot visus vagonus, kurie stovi prie sandėlio kuriuose reikia kraut, iškraut ir turi mokēt išduot įvairius paaikšnimus kaslini krovimo, pristatymo ir kiek ir ko yra sandėlyje. Jo darbas yra pilnas atsakomybės taigi jis turi turēt išpildymo gabumą ir but prityrusiu sandėlių darbuose. Turi but protingesnis už kitus ir tvirtu kūno. Reikalaujama pradinės mokyklos arba geriau augštesnės mokyklos mokslo.

Iš visų tų darbų, iškrovėjas, krovėjas kelėjas, šlavikas, valytojas, maišininkas, vežėjas, gali but skaitomi už paprastus darbininkus, ir jie dirba po priežiūra savo prižiūrėtojų. Sekantieji gi, iškrovėjas, prižiūrėtojas, krovėjų prižiūrėtojas, kelėjų prižiūrėtojas, sandėlių prižiūrėtojas, gali taip pat but paprastais darbininkais, tik jau jie yra toki, kurie gali vest darbą pirmosios grupos darbininkų.

Tepėjas, volų prižiūrėtojas, maišytojas, malėjas, rynų prižiūrėtojas ir meistras, malunuose, kuriuose malama nuo 500 iki 1,000 bačkų per dieną, yra tik vienas maluninkas. Tačiau mažesniuose malunuose daugumą tų darbų atlieka pats maluninkas. Malunuose, kuriuose malama mažiau kaip 500 bačkų per dieną yra tik vienas maluninkas. Kur yra antrasis maluninkas, jis paprastai dirba nakties laiku.

Vyrams, kurie nori malunuose dirbt, geriausia pradēt mažesniuose, kuriuose sumalama apie 300 ar mažiau bačkų per die-

na, ir dirbt juose nuo metų iki dviejų, kad gerai apsipažint su minėtais darbais. Pradedant dirbt dideliame malune, labai mažai yra progos susipažint su įvairiais darbais, nes kiekvienas darbas yra labiau specializuotas.

KUNO TRUKUMAI.

Augščiau paduotos žinios atsako į klausimus apie abelnavo kvalifikacijas ir apšvietą. Malunų darbas yra ne lauko darbas ir džiova sergantis turētų jį neit. Maluninkas turi but tvirtas ir kantrus. Daugumoje darbų reikia nemažai laiptot ir vaikščiot, kas gali but nevisai galimažmogui be kojos arba su sausgėla.

Aplamai imant, žmonės su viena akia, arba silpnai girdinti, jokių kliučių gali neturēt. Neturėjimas vienos rankos yra kliutis tik kaikuriuose darbuose, ypatingai jei žmogus moka vartot kabliuką ar kitą koki prietaisą, su kuriuo gali laikytis. Sustingusi ranka arba nepajudinami nariai kaip rankos taip ir pirštu gali sulaukyt visai nuolalumo darbų. Vyrai apkurtinti nau bombų plyšimo, gali dirbt malune. Mažesni sužeidimai, kaip netekimas piršto, ar veido sužeidimas, nesulaiko žmogaus nuo užėmimo darbo vietos malune. Gerai išsilavinęs maluninkystėje žmogus gali tapt labai geru maluninku, nors butų ir be vienos rankos. Vienas iš geriausių maluninkų šioje šalyje yra vienrankis.

Kiek mokslo reikalaujama ir kiek algos galima tikėtis? Dalis šio klausimo jau buvo atsakyta. Augštesnė mokyklos mokslas yra ragedaujama, tačiau daugumas maluninkų iek neturi. Kitiems gi malunų darbininkams užtenka pradinės mokyklos mokslo. Tačiau išsilavinimas prigūli nuo to, kokią vietą žmogus nori užimt. Kad but geru dirmuoju maluninku, žmogus turi turēt teorijos mokslą nuo vienu iki dviejų metų ir progos praktiško prityrimo. Kad užimt pakuotojo vietą, daug mokslo nereikia. Prie tų darbų visai mažai mokslo reikia. Žinoma, žmogus geriau išsilavinęs turi didesnę progą, ypatingai, kuomet jis užima vyriausio maluninko vietą dideliame malune.

Kur galima maluninkystės išmokt.

Šioje šalyje mažai yra mokyklų, kuriuose nutų mokinama maluninkystės. Tris geriausiai žinomas yra prie Kansas Agricultural College, Manhattan, Kansas, State College, Stage College, Penn., ir Oregon Agricultural Collge, Corvallis, Oregon. Kiekviena tų mokyklų turi po mažą malunų, galintį sumalt apie 75 bačkas per dieną, bet su visomis mašinomis, kokios randamos dideliuose malunuose. Maluninkystės mokslo mokinama tose mokyklose per ketverius netus ir suteikiama maluninkystės inžinieriaus bacheliono laipsni. Istojant reikalaujama to paties mokslo, kaip ir į kitas kolegijas ir mokslas teikiamas tokio pat laipsnio kaip ir mokinantės kitokių inžinierysės ar klasiko šakų. Paprastai į programą eina matematika, malinko technika, liuosas r mekaniškas piešimas, chemija, fizika, kalbos ir tt. Tikrai sakant, paprastas kurių metų universiteto inžinierystės kursas, tik daugiau atydos kreipiant į malimo ehnologiją ir malunų planavimą. Tačiau rera supratimą apie malunų darbus galime gyt per tris mėnesius amatų mokyklose ir jei po to žmogus išpraktikuoja per dviejus ar trejus metus, jis gali drąsiai tikėtis tapt maluninku. Jis turi but užbaigęs mažiau siai aštuntąjį skyrių pradinėje mokykloje. Jeras maluninkas turi suprast maluno mašinas ir kviečių ir miltų kaip chemišką kaip ir paviršutines ypatybes. Tai reikia turēt nemaža mokslo ir ilgo prityrimo. Tai gi dauguma žmonių, kurie nori tapt maluninkais, yra geriausiai praktiškas darbas nalune (gizelio, apprentice, darbas), dirbant visuose darbuose, kol viskas, ko reikia prie malimo, galutinai išmokstama. Tokį darbą geriausia dirbt mažesniuose malunuose, kame mokinytis gali gaut dirbt prie įvairaus darbo. Taip mokintis mažai reikia turēt mokslo, pradedant ir nieko nereikia mokēt, bet gauna mokesį ir darbą.

Maluninkų algos nevienodos, nuo 100 dolarių per mėnesį iki keliatos tukstančių per metus. Kitų darbininkų algos tokios pat kaip ir kituose panašiuose darbuose. Kur mažiau reikalaujama prityrimo, mokama paprasto darbininko algą, kur daugiau, brangiau ir mokama. Reikia neužmiršt, kad maluno darbininkas, kokiame (Daugiau bus)

SVEIKATA.

F. L. I. S.

Parašė L.O.Howard, Ph. D.

Vaistai ir apsaugojimas nuo vuodų.

Gaudyt vuodus priemonės.

Daugelyj vietų Suv. Valstijoje patogiai ir pasekmingai yra vartojama namie padaryta prietaisa vuodus gaudyt. Ji padaryta iš blekinio puodelio arba vaisių dežės viršelio, prikulto prie ilgo pagaliao taip, kad į jį galima įpilt apie šaukštuką kerarino, ir potam su pagaliu prispaudi prie lubų jį taip, kad uždaryt vieną vuodą po kitu. Kuomet taip uždarai, sugautasis vuodas bando išbėgt ir įkrinta į kerariną. Tuo budu dauguma vuodų miegojimo kambaryje, jei ne kur kitur, tai nors tuos kur palubiais gyvena, galima išgaudyt prieš einant gult.

H. Maxwell Lefroy iš Indijos padaro slastus iš medinės skrynutes, išsklotos tamsiai žaliu kučbaikiu (storu vilnonu) su atidaromomis durimis. Tie slastai yra dvilikos colių ilgumo, dvilikos colių platumo ir devynių colių gilumo. Viršuje skrynutes yra maža skylė, lengvai uždengiama medžio ar metalo daigteliu. Kadangi vuodai turi paprotį įieškot šalotos pavėsyje vietos, kaip tai kambario tamsiose kertėse arba knygų šėpoje, ar kur nors kitur, tai jie įeina į slastus patys, jei tie slastai yra padėti tokioje kambario dalyje, kurioje vuodai mėgsta buvot. Iš knygų šėpos juos išvejama su šlūbtele arba tabako dumais. Taip išvyti jie eina į kitą jiems pageidaujama vietą miegot per dieną. Duryt tuomet yra uždaromos ir per mažąją skylutę ant skrynutes viršaus įpilama arbatiniš šaukštukas ar mažiau benzinos. Tas užmuša visus vuodus viduje, potam skrynute reikia išvalyt, išvėdyt ir vėl atgal padėt. Tokiu budu Lefroy sugauna daug vuodų. Kai kurią dieną jis sugauna virš aštuonias dešimtis.

Nuo vuodų įkandimo vaistai. Geriausias vaistas, koks yra rašytojui žinomas iš jo paties patyrimų, yra šlapias muilas. Sušlapint galą paprastoj prausimosi muilo ir lengvai ištrint juom vietą, kur vuodas įkando, niežėjimas tuojaus pranyks: Kiti labai geria paprastąj namuose esančią amoniją, alkoholių, ar gliceriną. Vienas rašytojas pataria vartot šmotelį indigo; kitas neftalinu kandžių gumulėlius, kitas jodiną. Kunigas R. W. Anderson iš Wando, S. C. sako, kad niežėjimas nuo vuodų greitai pereina, jei laikai ranką viršuje degančios lempos cilindro.

Veisimosi vietų panaikinimas.

Yra žinoma, kad paėmus visus vuodus abelnavi, jų veisimosi vietos yra labai skirtingos. Tačiau, kaip kurios veislės veisiasi tik tam tikrose vietose. Kai kurios veislės, tik medžių skylėse; kitos vandenyje, kuris stovi prie augančių apie kitus medžius vandenį, arba panašius augalų; kitos veislės veisiasi vėžių olose, jurių pa-

krantėje. Kitos veislės veisiasi daug plačiau ir bile, kur tik randasi vandens. Kitos veislės veisiasi tikrai su rausu vandeni pelkėse ir deda savo kiaušinius dumble. Kitos deda savo kiaušinius ant vandens viršaus. Kai kurios veislės šiaurinėse valstijose veisiasi tik kudrose, kurios pasidaro tirpstant sniegui ir kadangi jose atsiranda tik viename metų laike, tai tik viena generacija tepasirodo ir potam kiaušiniai yra dedami vidurvasaryj, arba vėliaus, tokiose duobėse ant žemės, kurios yra pripildomos vandeniu nuo tirpstančiojo sniego ateinančiame pavasaryj. Kita veislė, kuri labai įkiri, veisiasi tik kuriose nuolatinėse balose, kame lerva gyvena prisikabinus vandens augalų. Dar kitos veislės veisiasi viduje ansuotinių žolių (pitcher-plant, Sarracenia). Culex pipiens, L. šiaurėje ir Culex quinquefasciatus. Say ir (Stegomyia) Aedes calopus, Meig. pietuose veisiasi ten, kur tik randa šiek tiek vandens apie gyvenamas vietas ir kad juos išnaukint, reikia panaikint visas tokias vietas, kuriose vanduo stovi.

Kame yra reikalinga turēt lytaus vandens bačkas arba lytaus vandens kubilus, jie turi but uždengti. Apie namus visos apšleistos vietos turi but gerai išjieskotos, išžiurėtos, kad nebutų blekių arba blekinių dėžių, butelių, medinių arba blėkinių skrynių dalykų, kame vanduo gali užsilaikyt. Augštų medžių šakos svyra ant stogų, ten tas pats gali atsitikt nuo krintančių lapų ir šakų. Vištomis gert įdai, vanduo naminių gyvulių loviuose, vandens puodelis ant tekėjo yra vietos, kame vuodai veisiasi, ir reikia žiurēt, kad vanduo juose nestovēt ilgiau vienos dienos.

Pietuose vanduo iš vandens kubilų turi but arba išpiltas, arba turi but jį įdeta ko nors, kad vuodai negalēt veistis. New Orleans mieste kapinių urnose buvo susekta, kad vuodai veisiasi labai gerai. Švęsto vandens akmenyse, ypatingai pietuose, yra taip pat gera vuodams veisimosi vieta. Pelkėse arba žemesnėse vietose, galvijų ir arklių išmintose pėdose yra gera vieta vuodams veistis. Viename kaime, kuriame buvo daug daržų, mologoje dirvoje lietuotam emetu laike atrasta, kad vuodų pilnos vagos, kuriose buvo vandens prisirinkę.

Net ir namuose vuodai veisiasi daugelyj vietų, jeigu jie yra nepatėmyti. Jeigu vanduo gėlių puodus nėra tankiai permainytas, vuodai veisiasi. Jie veisiasi taip pat vandens uzbunuose, jei vanduo stovi ilgai nepermainytas. Jie veisiasi rynose, prastuvėse, kurios nėra tankiai naudojamos ir kitokiose vietose, jei jos nėra dažnai plauamos tyru vandeniu. Krautuvėse ir uostuose, jie labai veisiasi kibruose ir vandens bačkose, kurios stovi gesinimui gaisrų. Žinoma, tokios vietos gali but panaikintos, bet tai turi but daroma taip kaip yra pasakyta kitoje vietoj šio rašto.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York, N.Y.

TIESI KELIŲ LIETUVA

PER HAMBURGA PILIAVĄ ARBA LIEPOJŲ

Važiuokit visi paranki ir tiesiu keliu! Lietuviai važiuojanti į Piliavą aplenka Lenkų juostą (karidorių).

VISA TREČIA KLASA PADALINTA Į KAMBARIUS 2-ju, 4-rių, 6-šių ir 8-nių lovų.

ESTONIA — Spalio 4-tą
POLONIA — Spalio 18-tą

Iš New Yorko ir Bostono į:
HAMBURGĄ \$103.50—PILIAVĄ \$106.50 —
Liepoją ir Klaipėdą \$107.—
mes užmokame gelžkeli iš Bostono į New Yorką
Kreipkitės prie vietinio agento.

United American Lines Inc. **JOINT SERVICE WITH** **Hamburg American Line**

NEW YORK—HAMBURG, DIRECT
Trumpiausi susisiekimai su visoms Centralinės Europos prielankoms.

LAIVAI ISPLAUKS KAS KETVERGAS
Nuo Pier 86, North River, 46th St., New York, kaip 12.

Ruimai su 2, 4 ir 6 lovomis ant šių visų garlaivių. Specialiai valgomieji ruimai, rūkymui ruimai, sėdėjimui ruimai ir pasivaikščiujimui dieniai, visas tas patvarkymas trečios klasės pasažieriams.

Laivai: Hansa, Bayern, ir Wuertemberg, taiggi turi kelius specialiskus kambarius. du nauji 20,000 tonų, 3-ju šriubų laivai RESOLUTE ir RELIANCE išplauks mainais kas antrą utarninką; su 1, 2, ir 3 klases pasažieriams.

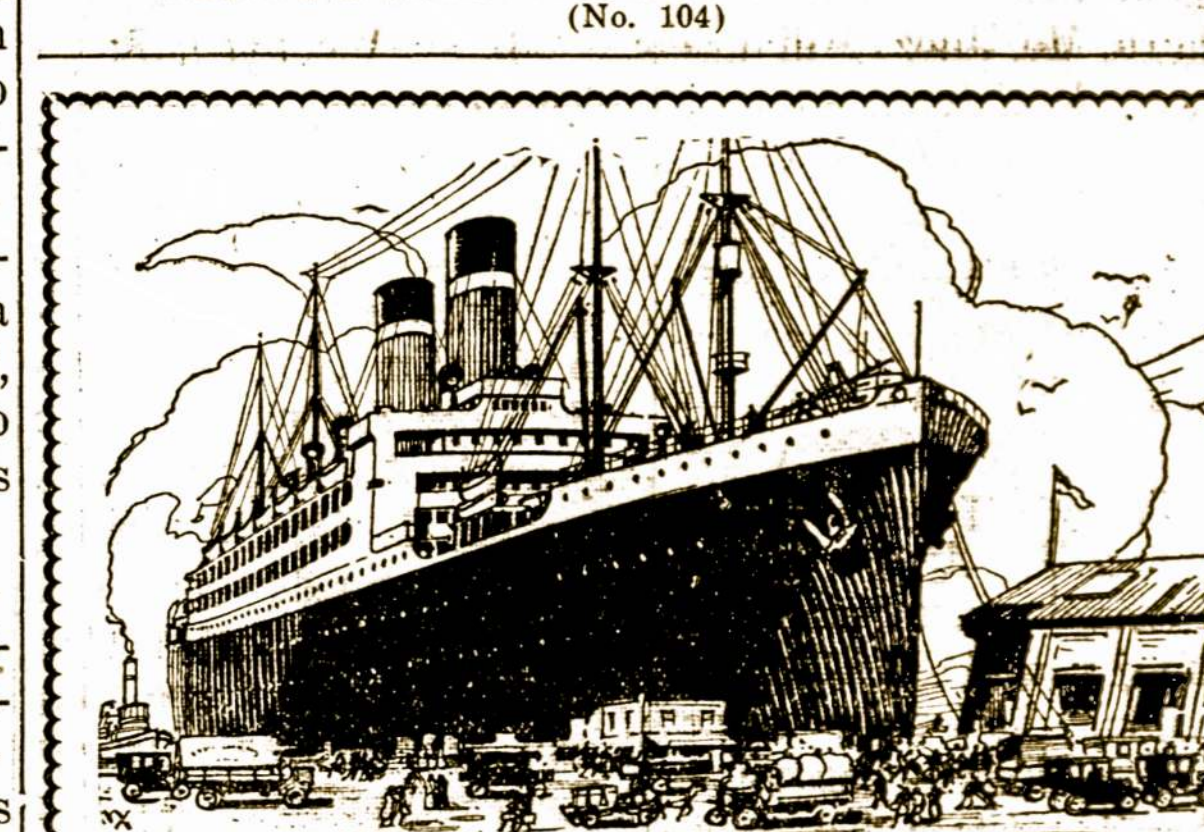
Dėl užsakymų kreipkitės prie mūsų agentų arba į UNITED AMERICAN LINES, INC.,
39 Broadway, New York, N. Y.

Pradėk Dabar Pirk

CHALLENGE PIENA
IR TAUPYK LEBELIUS,
KAD GAVUS BRANGIŲ DOVANŲ.

Rašyk bile vienu iš adresu, esančių ant lebelių kitos pusės del paveiksluoto Dovanų Katalogo.
"Apsimoka Tau pyt Lebelius."

(No. 104)

Tegul Dėdė Samas Atveža Tavo Mylimuosius Amerikon.

Jei tavo giminės ar draugai nori atvykti pas tave Amerikon, tai išpirk jiems laivakortę ant Suv. Valst. valdžios laivų per United States Lines. Jie turės patogius ir sveikus kambarius, gerą maistą ir S. V. Valdžios priežiūrą visu kelionės ant jurų laiku.

Amerikos laivai plaukioja iš Amerikos ir į Ameriką. Trečios klasės įrengimai turi atskirus kambarius šeimynoms su 2, 4 ir 6 lovomis. Dideli kambariai pasirukymui, skaityklos ir kitoki parankumai, kurių paprastai ant kitų laivų retai teįrengiami, trečiai klasei.

Taigi jei tavo giminės rengiasi keliaut arba jei pats rengiesi keliaut, gali pasinaudot šitais parankumais. Pasiųsk mums, iškirpes, žemiau padėtąj informacijos laktelį ir gausi dykai knygute, spausdintą tavo kalboje; iš jos sužinosi visus faktus apie kelionę pasą, laivakorčių kainas ir tt. Šitoki informacija nieko tau nekainuos ir lengvai yra suprantama.

Informacijų Blanks i U.S. Shipping Board, Information Sec., 823J.V., Washington, D. C., U. S.

REIKALAUK KNYGOS.
Prisiųsk šią kuponą tuojau. Dykai gausi aprašymą laivų ir kitokias informacijas apie kelionę. Jokių užtai pareigų neturėsi.

Meldžiu atsistat man dykai S. V. Valdžios knygute su informacijomis apie kelionę ir laivus į Europą.
Mano vardas
Gatvė ir numeris
Miestas Valstija

United States Lines,
Moore & McCormack, Inc. Roosevelt Steamship Co., Inc.
45 Broadway, New York City, N. Y.
110 So. Dearborn Street, Chicago, Ill.
92 State Street, Boston, Mass.

Managing Operators for
U. S. SHIPPING BOARD (Information Section, 823J.V.)
Washington, D. C.

DAR APIE UZSIRASYMĄ

Skaitome reikalingu paaiškinti dar kai kuriuos patarimus pasų išsiėmimo reikaluose.

1) Visi norintieji but Lietuvos pilieciais, turi visu pirma apsipazinti su Lietuvos Pilietybės Įstatymu, kurs netrukus bus iškabinėtas viešose vietose lietuvių kolonijose. Be to lai kiekvienas nueina į Paskolos Stotį ir gauna paso aplikaciją ir registracijos korčiukes, kurias su atyda lai perskaito. Perskaitęs žinos, ko iš jo yra reikalaujama.

2) Paskolos Stotčių vedėjai ir kitos įgaliotos įstaigos, gavę iš Atstovybės visą reikalingą medegą, lai gerai apsi-pažįsta su visų prisiųstų raštų turiniu, kad galėtų suteikt kiekvienam reikalingą patarimą ir kad nereiktų tų pačių klausimų teirautis Atstovybėje.

3) Kaip semiau, taip ir dabar, aplikacijos dėl paso išpildant reikalinga turēt 2 fotografijas nustatyto didžio (3 x 3).

4) Pirmas Suv. Valstijų popieras išsiėmę dar nesiskaito Suv. Valstijų pilieciais, ir dėlto jie gali užsirašyt Lietuvos pilieciais ir išsiėmt Lietuvos pasą.

5) Viso surašymo ir pasų išdavimo centras yra ne New Yorke, bet Washingtone. Taigi visais panašiais reikalais ir reikia kreiptis į Lietuvos Atstovybę 1925 F St., N. W., Washington, D. C.

KUR KREIPTIS DĖL UZSIRASYMO IR PASŲ?

Dėl užsirašymo Lietuvos pilieciais ir išsiėmimo Lietuvos pasų reikia kreiptis į savo kolonijos Paskolos stotį, arba, kam tai bus parankiau, į kitą vietos įstaigą, kuri bus gavusi iš Atstovybės tam darbui nurodymus. Čia garsiname adresus visų paskolos stotčių ir kitų įstaigų, jau gavusių tiems reikalams nurodymus. Kurie norės tame darbe Lietuvos valstybei pagelbēt, lai neatidėliodami kreipiasi į Lietuvos Atstovybę, 1925 F Street, N. W., Washington, D. C.

PASKOLOS KOMITETŲ SURASAS:

Ambridge, Pa., B. Gramba, 548 Glenwood Avenue.
Aurora, Ill., Ant. Jurgelionis, 320 College Avenue.
Athol, Mass., J. Gailiunas, 389 Main st.
Amsterdam, N. Y., Jonas Mockevičius, 152 Forbes Street.
Akron, Ohio, A. Peleckis, 130 Wooster Ave.
Ansonia, Conn., A. Čudžiūnas, 95 Liberty st.
Albany, N. Y., M. K. Martinkus, 171 N. Boulevard.
Brooklyn, N. Y., "Garso" stotis, 222 South 9-th Street ir J. Banišauskas, 207 York St. "Vienybės" stotis, 193 Grand St.
Baltimore, Md. Juoz. Miliauskas, 306 So. Woodyear St.
Baltimore, Md., Jonas Alyta, 539 Columbia Ave.
Bridgeport, Conn. Abt. Veleckis, 39 Park Terr.
Braddock, Pa., Vitartas, 937 Washington Ave.
Beloit, Wis., Juoz. Petrauskas, 858 Third St.
Brandford, Conn., J. V. Ivaškevičius, 22 W. Main St.
Binghamton, N. Y., Dom. Vanagas, 9 Down Ave.
Bayonne, N. J., D. K. Sidaras, 80 W. 19-th St.
Brighton, Mass., B. Ajauskas, 59 Lincoln St.
Bridgeville, Pa., Jonas Šaltūnis, Box 574, Morgan, Pa.
Bronx, N. Y., J. Noreika, 315 E. 154-th St.
Bristol, Conn., Jonas J. Usevičius, 57 Conlon St.
Camden, N. J., Rev. Halapūda, Chelton Ave. & 9-th St.
Cambridge, Mass., Juozas Smilgis, 125 Cherry St.
Cumbola, Pa., Tam. Petrulevičius, P. O. Box 62.
Columbus, Ohio, Mrs. L. Mašokienė, 1823 Sp. 7-th St.
Carnegie, Pa., Jur. Savickis, 223 W. Main St.
Chester, Pa., C. J. Mekšras, 806 W. 11th St.
Cleveland, Ohio, J. Kuzas, 1419 E. 25-th St.
Cincinnati, Ohio, Mart. Grant, 837 M. Liberty St.
Chicago, Ill., Jonas Grišius, 726 W. 18-th St.
Chicago, Ill., Vincas Paukštis, 4602 So. Fairfield Ave.
Chicago, Ill., B. Lenkauskas, 2203 W. 22nd St.
Chicago, Ill., Stasys Valančius, 3252 So. Halsted St.
Chicago, Ill., V. A. Galnaitė, 4509 So. Hermitage Ave.
Chicago, Ill., Kun. J. Kazokas, 2334 So. Oakley Ave.
Chicago, Ill., Vincas Rukštelis, 901 W. 33rd St.
(Roseland) Chicago, Ill., A. Ziedaitė, 10601 Michigan Ave.
Chicago, Ill., J. Solksnaitis, 1639 N. Lincoln St.
Chicago, Ill., Stasys Grišius, 732 W. 19-th St.
Chicago Heights, Ill., Jurgis Dzikas, 1434 Portland Ave.
Chicago, Ill., Alen Stankienė, 4434 S. Fairfield Ave.
Cicero, Ill., Stasys Tamošaitis, 1447 So. 50-th Ave.
Collinsville, Ill., J. Rudinskas, 600 N. Guernsey St.
Duquesne, Pa., Martinus Čepulis, 15 Irving St.
Donora, Pa., Mot. Vaitkus, Box 467.
Du Bois, Pa., Kun. Urbonas, 301 So. State St.
Duryea, Pa., Jos. Judickis, 101 Oak Ave.
Detroit, Mich., K. Šnuolis, 9501 Cardoni Ave.
Dayton, Ohio, St. Grinevičius, 226 Air St.
Easthampton, Mass., Benis Jaruševičius, 19 Adams St.
Elizabeth, N. J., A. P. Zailskas, 228 First St.
E. St. Louis, Ill., K. Butkus, 915a Exchange Ave.
Eynon, Pa., Simonas Šimauškas, P. O. Box 11.
Easton, Pa., J. Skirmaitis, 1342 Pine St.
Bentleyville, Pa., Kun. J. Misius, P. O. Box 253.
Frackville, Ill., A. Akelaitis, — J. Stankevičius, 38 North Railroad Ave.
Forest City, Pa., Jonas Kanišauskas, Box 143.
Grand Rapids, Mich., D. Greičaitis, 1534 Quarry Ave.
Great Neck, N. I., N. Y., Juoz. Kanapka, Box 171.
Gardner, Mass., J. Petrauskas, 15 Limerick St.
Greenfield, Mass., A. P. Kvedaras, 13 Vernon St.

Gary, Ind. Kazimieras Pažėra, 1298 W. 15-th Ave.
Gilberton, Pa., A. F. Lauruševičius — Box 43.
Girardville, Pa., Zelnias, 101 Oak Alley.
Hartford, Conn., Jonas Labeckis, 194 Ward St.
Hudson, Mass., A. V. Šedlevičius, 16 Winter St.
Haverhill, Mass., J. Večkys, 8 Silver St.
Holyoke, Mass., Dom. Vielička, 383 Park St.
Homestead, Pa., Kun. S. Čėpanonis, 318—4th Ave.
Hazleton, Pa., Silvestras Kubilius.
Herkimer, N. Y., Jos. Vasiliauskas, 332 Eureka Ave.
Hoosick, Falls, N. Y., Ant. Vereckas, 274 Church St.
Harrison, N. J., K. K. Mačionis, 522 N. 3-rd St.
Indiana Harbor, Ind., Ant. B. Glemža, 3901 Fir St.
Indiana Harbor, Ind., B. R. Jasiulis, 3601 Teodor St.
Jersey City, N. J., Jonas Zutkus, 693 Newark Ave.
Kewanee, Ill., K. J. Skrebulis, 1125 Madison Ave.
Kewanee, Ill., Juoz. Nedvaras, 326 W. 6-th St.
Kingston, Pa., Kun. J. V. Inčiūra, 256 Slocum St.
Kulpmont, Pa., Tamas Peteris, 700 Spruce St.
Kansas City, Kan., Br. Strumyla, 37 N. Grandview.
Kenosha, Wis., Stasys Balys, P. O. Box 158.
Lincoln, N. H., Kazys Mickunas, P. O. Box 292.
Lawrence, Mass., Jonas Sekys, 101 Oak St.
Lawrence, Mass., J. A. Kriviūtė, 53 Brook St.
Linden, N. J., Juoz. Butkevičius, Box 458.
Livingston, Ill., Fl. Jurkonis, P. O. Box 689.
Long Island City, N. Y., Jonas Šidlauskas, 281 Jackson av.
Los Angeles, Cal., K. Liubins, 122 N. Alms St.
Lewiston, Me., Petras Jasiunas, P. O. Box 280.
Lowell, Mass., Stanis Saulėnas, 214 Charles St.
Minersville, Pa., Rev. Dumčius, Lith. R. C. Rectory.
Mahanoy City, Pa., Sofija Rutkauskaitė, 602 South Street.
Miners Mills, Pa., Julius Derlius, 45 Wilco St.
Mt. Carmel, Pa., Stan. Petruškevičius, 237 W. 5-th 5-th St.
Minneapolis, Minn., Mikolas Biežis, 3813 E. 41-st St.
Montello, Mass., M. Abračinskas, 187 Ames St.
Melrose Park, Ill., R. K. Strzyneckis, P. O. Box 1312.
Madison, Ill., J. Gedvilas, 1853 Edwardsville Rd.
Meriden, Conn., Jos. Dangveckis, 285 Camp St.
Maspeth, L. I., N. Y., K. Galčius, 65 Greenpoint Ave.
Manchester, N. Y., Ant. Staugas, 108 Merrimack St.
Milwaukee, Wis., V. Balquist, 578 Jefferson St.
Norwood, Mass., K. Akstinas, 37 Franklin St.
New Britain, Conn., A. J. Krušinis, 96 Sexton St.
New York City, Ant. Rimkunas, 836 First Ave.
Niagara Falls, N. Y., Juozas Genys, 336 — 19-th St.
Nashua, N. H., Kaz. Nadžėika, 7 South St.
No. Adams, Mass., Ant. Januška, 5 Loftus St.
New Philadelphia, Pa., Kun. Mazurās.
Northampton, Mass., Adomas Subačius, 73 Main St. Florence, Mass.
New Haven, Conn., F. J. Kazlauskas, 445 Grand Ave.
Plymouth, Pa., Kun. S. Struckus, Chestnut St.
Philadelphia, Pa., J. V. Grinius, 4120 Richmond St.
Philadelphia, Pa., J. Jeneliunas, 3222 Salmon St.
Pittston, Pa., J. Pacevičius, 46 Church St.
Philadelphia, Pa., S. F. Olbikas, 237 Dickinson St.
Plains, Pa., Julius Derius, 45 Wilcox St.
Pittsburgh, N. S., Pa., Elz. Lukoševičiūtė, 1432 Fayette st.
Pittsburgh, Pa., J. W. Peckevičius, 75 So. 19-th St.
Palmerton, Pa., J. Misevičius, 964 Hazard St.
Porth Amboy, N. J., J. Barčiauskas, 682 Elizabeth St.
Paterson, N. J., V. Žilienė, 297 River St.
So. Chicago, Ill., Mikolas Ciplis, 8809 Houston Ave.
Sheboygan, Wis., Jurgis Byla, 817 Georgia Ave.
Seattle, Wash., J. Martinkaitis, 86 25 S. 10-th St.
Schenectady, N. Y., A. Zabielskis, 118 N. College St.
Springfield, Mass., Jonas Bogužas, 116 Franklin St.
So. Omaha, Neb., Juoz. Lukošius, 3610 "U" St.
So. Manchester, Conn., M. Ambrazas, 219 Hartford Rd.
Stamford, Conn., M. Tarulis, 22 E. Walnut St.
Simsbury, Conn., Julius Pocius, P. O. Box 128.
So. Chicago, Ill., K. Vasiliauskas, 8916 Houston Ave.
St. Charles, Ill., W. Grabovskis, 19 W. Second St.
So. Englewood, Ill., Br. Janulis, 8112 Vincennes Ave.
So. Boston, Mass., S. Bugnaitis, 366 W Broadway.
Sioux City, Iowa, Juoz. Rašimas, 2507 Corr Rd.
Springfield, Ill. Julė Gedminaitė, 1800 So. 11-th st.
Springfield, Ohio, J. H. Kriškėiūnas, 1248 Highland Ave.
St. Louis, Mo., Justinas Kantautas, 1811 So. 10-th St.
Sunderland, Mass., Jos. Bagdonas, Box 56.
Springfield Valley, Ill., Albinas Pilipaitis, 227 W. 4-th St.
Trenton, N. J., J. Bačalis, 20 Meade St.
Tilden, Ill., John Jasinskas, Tilden, Ill.
Thorp, Wis., F. Mikolainis, Thorp, Wis.
Tamoqua, Pa., J. P. Želionis, 307 Pine St.
Torrington, Conn., D. Diškevičius, 87 Washington Ave.
Thomsonville, Conn., V. Banis, 31 Tarriff St.
Tarriffville, Conn., J. Leonavičius, Box 88.
Uitaca, N. Y., Kun. Zaviela, 425 Lafayette St.
Union City, Conn., Viktoras Gidevičius, 372 N. Main St.
Vandergrift, Pa., Pr. A. Račkaitis, 179 Columbus Ave.
W. Fitchburgh, Mass., A. Steponavičius, Baltic Lane.
Waterbury, Conn., M. Krugelis, Sunnyside Ave.
Westville, Ill., John Šinikis, Postmaster.
Waukegan, Ill., Jonas Montvilas, 825—8-th St.
Watervliet, N. Y., Jonas Bagdonas.
Worcester, Mass., Juzė Leonaitė, 48 Aetna St.
W. Pullman, Ill., Just. Baisis, 12115 Halsted St.
West Lynn, Mass., Feliks Bacevičius, 57 Linden St.

(Daugiau bus)

"AMERIKO LIETUVIO" PIKNIKAS

Atsibuvo kaip garsinta, 17 Rugsėjo, 1922 m., Olympia Parke, Shrewsbury, Mass. Diena pasitaikė labai graži, svečių atsilankė labai daug, netik iš Worcester, bet ir iš aplinkinių miestų: Bostono, Brightono, Lawrence, Fitchurgho, buvo net iš Bridgeport, Conn. Apturėjome ir gražių linkėjimų del susivežiamųjų svečių. Ypatingai gražus linkėjimas buvo atsiųsta nuo p. A. Kurelaičio, iš Baltimore, Md. Dovanas laimėjo sekancios ypatos tikietų traukimuose:

PIRMA DOVANA, laivakortė, Antanas Vabalas, 273 Chapman st., New Britain, Conn. Tikieto numeris 4571 B.

ANTRA DOVANA, auksinį laikrodėlį, K. O. Dargvainis, 47 Concord st., Norwood, Mass. Tik. No. 167 A.

TREČIA DOVANA, setas sidabrinųjų šaukštų, Chas. Bingraitis, 92 Green st., Stoughton, Mass. Tik. No. 1371 A.

KETVIRTA DOVANA, kornetas, F. Grublauskis, 247 Pearl st., Reading, Pa. Tik. No. 1997 E.

PENKTA DOVANA, Grafofonas, J. P. Sonle, 14 Hulbert st., Hartford, Conn. Tik. No. 1371 C.

ŠESTA DOVANA, armonika, Frank Sakalauskas, 17 Endicott st., Worcester, Mass. Tik. No. 2342 A.

SEPTINTA DOVANA, drukuojama mašinėlė, S. Kudarauskas, 35 Lincoln st., Brighton, Mass. Tik. No. 3195 E.

AŠTUNTA DOVANA, smuika, K. K. Balskus, BOX 45—2, Wilson, Conn. Tik. No. 1751 C.

DEVINTA DOVANA, \$10 vertės knyga, C. S. Barnes, 2841 No. 24 st., Philadelphia, Pa. Tik. No. 1373 D.

DEŠIMTA DOVANA, laikraštis ant metų, Chas. Parnis, 70 Brook st., Stoughton, Mass. Tik. No. 1381 B.

Visi viršminėti yra prašomi atsiųst savo galus tikietų su atitinkamu numeriu, dėl pertikrinimo, kad greitai galėtumėm jums pristatyt dovanas.

Taipgi, širdingai dėkavojam visiems draugams ir rėmėjams už išpardavimą tikietų, ir pasidarbavimą įvykime šio pikniko.

LENKTYNIŲ BĖGIMAS. Lenktyne bėgo apie devyni vyrai, iš savo pusės, ir taipgi lygus skaičius moterų. Iš vyrų dovanas laimėjo šie:

1. J. Vitas, vietinis, \$8.00 auksinį rėžėlį ir peilį
2. Antanas Venckus, Stoughton, Mass., \$4.00 laikrodį, (alarm clock).
3. Kazys Paliulionis, vietinis, \$2.00 britvą.

MERGINOS LENKTYNĖSE LAIMEJO:

1. Louisa White, Stoughton, Mass. \$10.00 karielius.
2. Marė Vilkauskaitė, vietinė, \$5.00 spilką.
3. Kazys Paliulionis, vietinis, \$2.00 britvą.

KELIAUK PER MUSŲ AGENTURĄ.

Didžiausiais pasaulyje laivais, kaip: Majestic, Olympic, Homeric, Berengaria, Aquitania, Mauretania. Jais keliaudamas gali pasiekt Europos portus į 6 dienas: Rotterdamą, Anterpa, Cologne, Frankfurtą; į 7 dienas: Bremą, Hamburgą, Stetiną, Berliną; į 8 dienas; Rygą, Libavą, Piliavą ir Kauną lengvai į 12 dienų.

Kelionė puikiausia, trečioje klesoje ruimeliai, su vandeniu ir visais parengimais. Valgis geras, vietos pasivaikšiot, greita kelionė jurėmis prašalina visą nuobodumą.

KELIONĖ IŠ LIETUVOS.

Jeigu nori atsiimt savo gimines iš Lietuvos, susižinok su mumis. Geresnio pataravimo niekur negausi kaip pas mus. Mes parupinsime visus reikalingus dokumentus dėl atvažiavimo. Musų atstovas Kaune parupins jums kas reikia iš ano šono jurių. Jusų giminių atkeliaus pas jus. Dar Lietuvos nuosimtis nesuvartotas—gera proga sayuosius atsiimt. Visada kreipkitės pas mus.

M. PALTANAVIČIA,
15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

VIETOS ŽINIOS.

"Amerikos Lietuvis" piknykas. Pereitoj nedėlioje Olympia darže atsibuvo "Amerikos Lietuvis" piknykas. Nors diena buvo vėsi ir Worcesterio aplinkėse net snaigė, vienok publikos prisirinko suvirš 500. Apart vietinių lietuvių, buvo atvykusių iš Waterburio, Lowellio, Stoughtono ir kitų Naujos Anglijos kolonijū. Buvo muzika, prakalbos ir įvairūs žaislai. Kalbėtojai buvo A. J. Gotautas ir A. Blažys. Jie aiškino apšvietos reikalus, laikraštijos svarbą ir jai paramos reikalingumą. Paskui buvo lenktynės už dovanas ir laimėjimai. Kas ką išlaimėjo, yra nurodyta ant 7 puslapio šioje laidoje.

Atmainykite laiką. Ateinačioje subatoje, eidami gult, atsukite laikrodžius viena valanda atgal, nes su 23 diena šio mėnesio pasibaigia "šviesos taupinimas." Miesto laikrodžiai bus nustatyti 2 valandą nedėlios ryto, tad atsikėlę rasite jau tikrąjį laiką.

Skundžiasi ant "obiščiko." T. H. Sullivan, savininkas restauracijos prie Vernon gatvės, skundžiasi ant nežinomo jam vyriškio, kuris atėjęs darė kratą jos restauracijoj, įieškant degtines, davė jam kumščia per burną ir išmušė du dantis.

Sudaužė automobilį. M. F. Eastabrook skundžiasi policijai, kad jam nuvažiavus į Boston & Maine geležinkelio plotvę, užpuolė jį buris vyrų, apmušė jį gumine dūda ir akmenais sudaužė jo automobilį. Policija apie tai teiravosi pas plotvės užveizdą, bet tas apie tokį atsitikimą nieko nežino.

Prigavikų auka. Iš Nasha, N. H. atvykus čia tulam And. Balchelder, prisikabino prie jo du nepažįstami vyriškiai, kalbindami jį prisidėt į laižybas už arklų lenktynes. Jis prisidėjo į duodamas jiems 1000 dol. ir tų vyrų dabar, nė tų lenktynių, niekur nesiranda.

Apskundė senatorių. T. F. Wynne su savo trijų metų sunum James, teisman įnešė skundą ant senatoriaus Christian Nelson, kuris pernai savo automobilium juodu sužeidė. Reikalaujama nuo senatoriaus \$12,000.

Užsimušė. Juozas Golembiovski, 11 metų vaikščis, belaiপিডomas medžio šakoje prie Dorchester ir Vernon gatvių, išpuлдamas ir bruką persiskėlė galvą. Nugabentas šv. Vincento ligonbutin tuojau numirė.

Liepia ignoruot. Shrewsbury gatvės gyventojams už protestavus prieš namų savininkus už nuomos kėlimą, nuomų komisorius G. T. Delaney nuomininkams patarė gyvent ant vietos, ne mokėt brangesnes nuomas ir namų savininkų reikalavimus brangesnių nuomų, ignoruot kaip nelegališkus.

Kviečia Clemenceau. Miesto majoras Sullivan pasiun-

tė pakvietimą Francuzijos "tigrū" Clemenceau, kad jis atsilankęs į Sūv. Valstijas Lapkričio mėnesyje, atsilankytų į Worcesterį, kaipo skaitlingą francuzų koloniją.

Netikri pinigai. Bostono detektivų biuras davė žinią Worcesterio policijai, kad Mass. valstijoj yra platinama netikri popieriniai pinigai, padirbti Bostono banku vardu. Tokiais pinigais yra \$5, \$10 ir \$20—doliarinės.

Atvažiuos Paderewski. New York Symphony orhestra ateinčiai žiemai rengia koncertus, kuriuose dalyvaus lenkų karjeristas Paderewski. Jis atvyko su koncertu ir į Worcesterį, 9 d. Lapkričio. Koncertas atibus Mechanics salėje.

Šuva apsaugojo nuo gaisro. Cecelija Stezey išgirdus savo šuns neramų lojimą ir kartais staugimą Stewart Boiler lentų krautuvėje, nuėjo pažiūrēt ir atrado tarpe lentų rietuvių iki liepsnojimui susikurusią ugnį, kuri būtų sunaikinus daug tūkstančių medžio. Gaisrą jį užgesino.

Nepaprastos žibainės. Perėitos pėtnyčios nakčia siautė nepaprasti žaibai, kurie draikėsi iki žemei ir per porą valandų smarkiai lijo. Čia jokių nuostolių nepadarėta, bet aplinkės gana daug nukentėjo.

Pralošė. Izrael Galena ir Max Cohen, kurie Gegužio mėnesyje teisme buvo nuteistais kalėjiman už besisten-gimą papirkt policistą už degtinės perleidimą, apeliaciją pralošė ir antru kartu—tapo nuteisti 18 mėnesių kalėjiman.

Draugijų reikalai.

Susirinkimas Vietos Laisvės Paskolos Stoties atsibus 26 d. Rugpjūčio, 1922 m., 8 val. vakare, bažnytinėj salėj. Tad visi draugijų atstovai ir šiaip pavieniai, malonėkit ateit į šį susirinkimą, nes bus renkama nekuri nauji valdybos nariai ir jai yra laikas ruoštis prie regis tracijūs Lietuvos piliečių.

K. Sinkevičius, sekretorius

Protesto mitingas prie Johnsono bilių įvykis Rugs 24 d. Lietuvių svetainėje. Visi yra kviečiami atsilankyti. Platesni aprašyma, tē mykite ant plakatų, kurie yra išnešioti.

Atsiimkit laiškus. Pačte yra laišakai šiems lietuviams: Miginis Jonas, Blajus Andrius, Domas Nik., Yaskis Stanley. Reikalaukite prie "General Delivery" langoj. J. F. Healy, Postmaster.

Pirmos šalnos. Pereitos nedėlios ir panedėlio naktimis pasirodė pirmosios šio rudenio šalnos, bet nuostolių dar ne padarė.

REIKALAVIMAI. Reikalingas geras kriaučius, kuris mokėtų naujus rubus siut, senus taisyti, ir prosyt vyriškus aprėdalus. Darbas nuolatos. Geistina, kad būtų atsakantis vyras, arba, kad turėtų geras rekomendacijas. Atsiūskite greitai. M. RAMANAUSKAS, 30 Ward st., Worcester, Mass.

PIRKIT PUTNAM IŠDIRBYSTES. Kiaulienos Dešriukių, Frankfortų, Kilbasų, Spaustų Kumpių, Kindziukų, Skilandžių. Visi dadaryti Worcesteryje, švariausiai fabrike po valdžios priežiūra. White, Pevey & Dexter Company.

BAMBINO greitai suteikia pagalbą ir tuojaus kudiķi ir motinai pralinksmina ir užganėdina. Bambino galima gauti visose aptiekose už 35c. arba už 40c. pasiunčiam per Parcel Post tiesiai iš laboratorijos. F. AD. RICHTER & CO. Brooklyn, N. Y.

KILA IŠGYDOMA. Su Sturto Plapao Paduķkalte. Jus galite mest šalim visus diržus, kadangi Plapao paduķkalte yra vien tam padaryta, kad jus išgydyt nuo kijos. Jį yra taip padaryta, kad kartą pridėta nenulenkia ir tuo budu geresnė negu diržas. Jokių diržų ar sprendinių neturi. Minkšta, lengva nešiojimui. Pigi. Jokio nesmagumo darbe neturėsi. Gauta aukso medallus. Mes prisisiūime, ka sakome, atsiūsimė jums išmėginimui visai DYKAL. PLAPAO LABORATORIES, 3059—Stuart Bldg., St. Louis, Mo.

PARSIDUODA PIANAS nepaprastai pigiai del nekurių priežasčių. Patartina norintiems turēt gerą pianą, reikalaut tuojaus, kad paskui nebutų pėrvėlu. P. P. STEPONKUS, 107 Ward st., Worcester, Mass. (37—39)

NAMAI - FARMOS Parsiduoda. FARMIA 84 akrų žemės, 35 arianos, gražus sodas, vanduo bėgantįs į amai ir barne, 15 karvių, 5 telyčios, 2 arkliai, vištės, žašės, šienas ir viskas kas tik prie farmos, visai šale Worcesterio. Kaina \$7800. FARMIA 107 akrų žemės, 42 akrai iriamos ir pirmos klesos žemė. Namai 12 kambarių, bėgantis vanduo, su gėso šviesa, barnė del 20 karvių, vanduo bėgantis į barnė, ir kitos pasūstės, 14 karvių, 2 telyčios, 3 arkliai, vištės, pirmos klesos vežimai ir farmos palargai, pilna barnė šieno, ir visokios daržovės. Per labi daugelį metų valdoma per senus amerikonus, tik 4 mailės iki Worcesterio, parsiduoda už puse vertės. Kaina \$10,000. Namai šale lietuvių bažnyčios, 2-ju šeimynų graži vieta. Parsiduoda tik už \$3,000. NAMAS 4 šeimynų su visais įtaisymais, randų į mėnesį \$94. Ant greito pardavimo, kaina \$9400, imokēt \$700. 6 akrai žemės su mišku, šale miesto farmos, miškas vertas \$2000. Man reikia pinigų. Parsiduodu po \$100 akry, vertės \$300 už akrą. Pasiūskubinkite. Kas pirmesnis, tas laimės.

PARSIDUODA. sidabrinų ir auksinių daiktų krautuvė: žiedai, spilkos, laikrodžiai, laikrodžiai, grafonai, rekordai, registris, drukuojama mašinėlė ir visoki rankiai taisymai laikrodėliū. Parsiduoda ateinantį mėnesį. Parsiduoda iš priežasties savininko nelaimingos mirties. Gera proga lietuviui, pramonė išdirbta. Norinti pirkt, kreipkitės pas J. PASAKARNĖ, 1103 Washington, St., Norwood, Mass. (36—38)

JONAS BUROKAS, 25 Millbury St., Worcester, Mass. Parsiduoda namai. FARMOS. HARRISON ST. 3 gyvenimų namas, 18 kambarių, su visais įtaisymais. Inešt \$2000. Kaina \$9000. PALEI STERLING ST. naujas, 3 gyvenamų, 18 kambarių namas, kaina \$11,500. FARMIA, 33 margai geros žemės, dviejų šeimynų namas su visais įtaisymu. Prie karo, 2 feros iš Worcesterio. Kaina \$6,500. J. J. KALAKAUSKAS, 95 Green Street, Worcester, Mass.

BRONĖ ŠALINIUTĖ, LIETUVĖ PIANISTĖ. baigusi New Yorke muzikos konservatorijos kursa, duoda privatiskai Piano Lekcijas. Kreipkitės—179 Grand st.

Ruffles pleiskany mirtinajį priešą. Suvilginkite Ruffles savo galvos odą kasdien per kokią savaitę laiko ir pleiskanos tuojaus pranyks. Naudokite Ruffles nuolatos ir po to, ir tuo budu užlaikykite savo galvos odą švaria ir sveika ir savo plaukus gražiais ir žvilgančiais. Kaina 65c. aptiekose, arba prisiuskite 75c. tiesiai į laboratoriją. F. AD. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

Antanas J. Milleris, Lietuvis advokatas, 406 Slater Bldg., Worcester, Mass.

Ar kenčiate nuo vidurių nesmagumų ir nevirškinimo? Zmonės tankiai mano, kad jė turi širdies liga arba appendicitis, iš priežasties skausmo, kuris ištiko paelna nuo geso viduriuose. Eikite pas savo aptiekorių ir nusipirkite Pepsinic Seltzer, jeigu norit pasveikt.

CUNARD IS BOSTONO Į LIETUVĄ per Liverpool, ant naujų, didelių, puikijų alleju varomu laivų: TYRRHENIA lapkričio 4 ALGERIA lapkričio 25-tą SAMARIA spalio 20-tą

GREITAS PATARNAVIMAS Į LIETUVĄ ir į visas Baltijos valstijas. Puikios vietos, geras valgis. Taipgi iš New Yorke, ypatingai prižiūrėta kelionė į Lietuvą ir visas Baltijos valstijas kas utarninką ant trijų marių milžinų, su persėdimu Southamptono.

Darbininko Draugas PAIN-EXPELLER. Geras per daugiau kaip 50 metų. Taisyk Ilaro (Anchor) Valzbaženklį.

ANT RANDOS. Ant randos ar pardavimo gera keptuvė, lietuvių ir lenkų apgyventoj vietoj. Viskas puikiai įtaisyta. Del platesnių informacijų kreipkitės prie S. JONAS, 40 Woodbridge St., Hartford, Conn. (38—41)

Automobilams garadžius. Lietuvis ka čia atidarė didelį garadžių po 3 Harrison st., kampas Green st. Čia bus laikomi geri mechanikai, taisytojai; taipgi bus laikoma gasolinai ir aliejus. Vieta didelė, sutelpta 35 karai. Atdaras bus dieną ir naktį. Kviečiam visus lietuvius čia sau vietą pasimt. Labai paranki vieta. JUOZAS ZAKARAS, (Savininkas) 3 Harrison st., Worcester, Mass. (38—41)

APTIEKA. Vienintėlis Lietuvis Valstinyčia. Visų daktarų Amerikos ir Europos Receptus sutaisome su didžiausia atyda; vaistus ir chemikalus vartojam pirmos rūšies. Budamas 6-sus mėnesius Lietuvoje, parinkau ir pargabenau daug naudingų vaistų iš Lietuvos ir iš kitų šalių Europos. Pas mus galima gaut gydomųjų nuo visokių ligų. Norėdami sušėdyt pinigūs ir sveikatą, visados kreipkitės į musų aptieką; kuriems nėra galima per toliu ateit, tai rašykite, o mes prisiusime reikalingus vaistus per Ekspresą. A. BUDREVICIUS, Provizorius, 93 Willbury St., Worcester, Mass.

TASKAI—PUČKAI. Saulės nudegimas, ruskės, ir kiti odos nesveikimai, kurie sugadina išvaizdą, uoj išgydomi su VERVENA BALSAM OF YOUTH. Tūkstančiai moterių vartoja jį kasdien, ir giria jį. Pamėgininkite vieng sykį, ir džiaugkitės pasukėmėmis. Kaina \$2.00. Prisiuskit 25c. markėmis, o už balsamą užmokėsit po priėmimui. VERVENA LABORATORY, INC. 724 Hartford Bldg., Chicago, Ill. (38—40)

Pope Optical Co., 397 Main St., Worcester, Mass. (Viršui Moulton's krautuvės)

Ar Kojos Nesveikos? Mano moksliskas FOOT POWDER ir PEDIC OINTMENT suteikė greitą pagalbą miniai žmonių, kenčiančių nuo skaudžių pavargusių, ištinusių, degančių, dvokiančių kojų. Jei kojos nesveikos, ir norit išsigydyt, pasiūskit \$1.00 paduotu antrašu, del gyduolių, ir mes tuoj prisiusim su instrukcijom kaip vartot ant naudos. DR. JOHN J. GILLIN, Foot specialist, 423 Irving ave., Brooklyn, N. Y.

HOLLAND AMERICA LINE. Geriausias, tiesiausias susisiekimas su Lietuva vandeniu. Laivai perkelia pasažierus iš Rotterdamo tiesiai į Pilaavą. Laivai išplaukia iš New Yorke: NOORDAM Rugsėjo 23-čią ROTTERDAM rugsėjo 30-tą RYNDAM spalio 7-tą NIJEW AMSTERDAM Spalio 21-mą

DR. F. S. ZURWELL. Lietuvis burnos Chirurgas ir Dentistas. 25 Millbury Street, Telephone C. 3721 J. Worcester, Mass. Nedėliomis pagal sutartį

DR. TESSMER, Dentistas. Saugus dantų taisytojas už prieinamą kainą. 306 Main St., Worcesteryje. OFISO VALANDOS: nuo 9 iki 6, o ketvergalis iki 8 val. vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai.

DR. RUTH F. BERNOT, Lietuvė Dentistė. Central Exchange Bldg. 311 Main St., Worcesteryje.

JONAS ČERNIUS, 8 Vernon St., Worcester, Mass. FOTOGRAFAS

Worcesterio PENKIŲ CENTŲ BANKA, 316 Main Street. Turtas — \$20,000,000. Įdėjimai eina ant intereso pirmą biznio dieną kiekvieno mėnesio. BANKOS VALANDOS: Kasdien nuo 9 ryte iki 3 popiet. Subatomis nuo 9 ryte iki 1 val. popiet. Subatos vakarais vien tik del pinigų įdėjimo, nuo 6 iki 8 val. vakare.

SEVEROS GYDUOLĖS UŽLAIKO SEIMYNOS SVEIKATA. Astrus Škausmų ir reumatisko uždegimo galima pasekmingai išgydyti su SEVERA'S GOTHARDOL. Išlikimas linimentas. Geras vaistas del susimūšimo, išsukimo, finimo, raumenų šyvuomo, skausmų šlrėnose ir šonuose. KAINA 30 IR 60 CENTAI. Klauškite pas apfiekorius. W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Užsitikimas, teisingas, dentistas pataisys jums dantis. Auksiniai tiantis, kuriuos aš padarau, yra geri per metų metus. Aš vartuju tik geriausia materijolą. Aš ištraukiu dantis be skausmo. Žmonės, kurie bijosi, ateina pas mane. Daugiau lietuvių ateina pas mane negu pas kitą kokį dentistą. Kalbame lietuviškai. Darbas gvarantuotas. Dr. Frederick Brown, Dentistas. 34 Front st., šale Plaza Teatro, Atdara vakarais. Worcesteryje.

LUCKY STRIKE CIGARETTE. GERIAUSI CIGARETAI!!